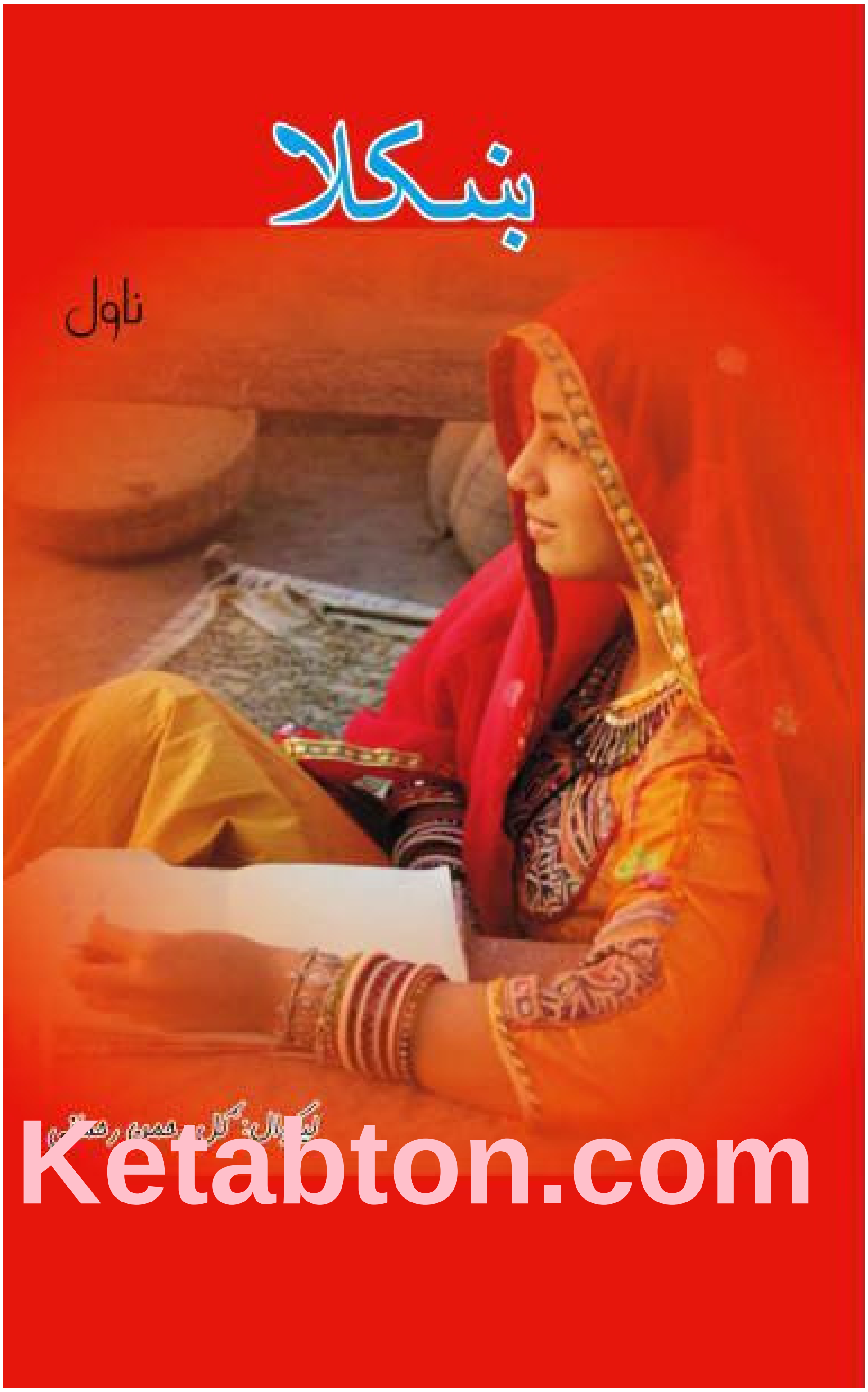
بنگلا
ناول
Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دکتاب پېژندنه

دکتاب نوم: ښکلا
ليکوال : ګل رحمن رحماني
خپرونکی: ګودرخپرندويه ټولنه
کمپوزګر: بختيارتلاش
ډېزاين: صادق الله صادق
چاپ شمېر: ۲۰۰۰
دخپرېدوکال: ۱۳۸۹هجري لمريز
انترنيت خپروونکی: اجمل اکبري

ډالۍ

خپلې ګرانې مورته چې زموږ دکورنۍ خوښۍ پرې راغونډې دي اوله خدايه ورته له مانه اوږ دعمرغواړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهلمند دارېژېدلې ښکلا

هلمند يو وخت د پښتنوالې په ټولو ځانګړتياوو ډک نوم وو او دنوم په اخيستو به يې دهرچا په زړه کې يو ډول رعب او عظمت په ځپوشو هلمند ښکلی وو، ښايسته وو ، دغيرتونواوننګونوکوروو، اود پښتنود سرشمله وه دهلمند پراخې ځمکې دګران هېواد دطبيعي ښکلا يومستند انځوروو خواوس هرڅه بل ډول وو زه په خپل دې ناول دغه ليکنه داسې مهال کوم چې همداوس هم په دغه سيمه کې دمشترک په نام عمليات په جوش سره روان دي بهرنيواوافغان ځواکونودمارجې دسمسورې سيمې دنيولولپاره دومره لوی فوځي عشرکړی چې ته به وايې دکوم هېواددنيولوهوډيې کړی لاهم دښکلاغوندې دګڼوهلمندی پېغلوکډې له دغه سيمې روانې دي خوپه کومه خوا؟ دچاکره ؟چېرته اودچالپاره ؟داهغې پوښتنې دي چې لايې هم زما سره ځواب نه شته اوپه دې ناول کې هم راسره راته پيدانه شوې په دغه سيمه چې اوس هم کوم ناورين روان دی نونړيوال څه چې په کابل کې زموږ مشران هم نه دي ورباندې ډېرکم خلک به اوس په دې پوهېږي چې داد پښتنواوپښتون ولس په ضد دچاپرېکړه وه اوڅومره پښتانه په کې په نورونومونوځپل شوي دي زه نه غواړم خپلې خبرې اوږدې کړم ځکه دهمدې لپاره مې دغه ناول ليکلی ديوريښتينی داستان دی اوديوې هلمندی نجلۍ ښکلاداستان بيانوي چې څنګه يې ژوندتلاترغه شواودچاايثاربېرته پخوانۍ خوښې ورته راستنه کړه ددغه داستان عجيبه پېښې دکابل له قمبرڅلورلارې څخه پې لېږي چې اوس هم په کې ګڼ هلمندي مهاجرمېشت دي اوهرچاته دسوال لاس اوږدوي وروسته يوه برخه دښکلاپه ليکنوکې راغلې ، په ښارکې ديوه کليوال ځوان هغه حالت انځورشوی چې کله هم له ښارسره جوړنه راځي نورې پېښې په لښکرګاه اوپېښورکې بيان شوې دي اوپه کابل کې پای ته رسېږي ښه خبره په کې داده چې ښکلاته يوبل سلطان اوسلطان ته يوه ښکلاپيداکېږي په دې هيله چې دغه داستان په مينه ولولی.اوبيايادونه وکړم چې دازمادويم ناول دی خوترلومړي ليکل شوي ناول وړاندې خپرېږي.

په پای کې له خپل ملګري فرهنګي اوفرهنګپال اودګودرخپرندويې ټولنې دمشرعزت الله ځواب ددغه کتاب دسمبالونکې اوخواږه دوست قاري صيب قدرت الله تائب نه په ځانګړي ډول مننه چې دغه ناول خپروي اوستاسې ترګوتويې دررسوي دګران ملګري اوژورنالست عزيزاتل نه مننه چې زماپه اړه يې يوڅه وليکل اودغه ناول په چاروکې يې مرسته وکړه ، دصفاراډيودپياوړي تخنيکر اوهڅاندزلمي بخيتارتلاش دې هم کودرودان وي چې دغه خورې ورې پاڼې يې په کم وخت کې کمپوزکړې دټولوښه غواړم خدای يې په ټولوچاروکې کامياب لري

ستاسې ټولودمينې پوروړی

ګل رحمن رحماني

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۳۸۸\۱۲\۵کب
دصفاراډیودخپرونومدیریت
جلال ابادښار

یوځه ددې داستان دلیکوال په اړه

دخیال اوتصور دماښیو انځورګرشاعر ښاغلی ((ګل رحمان رحماني)) له نن څخه څلورویشت پسرلي وړاندې د وردګوولایت په چک ولسوالۍ کې داروانښادمولوي ((عبدالرازاق)) په دینداره او فاضله کورنۍ کې دې فاني نړۍ ته سترګې غړولې دي. دی لومړنۍ ذده کړې یې دچک ولسوالۍ پورې اړوند د حضرت((عمرفاروق په لیسه کې سرته رسولي او په همدې لېسې څخه په ښه درجه فارغ شوی.
اوس مهال ښاغلی ګل رحمان ((رحماني)) دننګرهار پوهنتون کې دپښتوادب دوروستي کال زده کړیال دی.دی لا داتم ټولګي زده کونکی وو چې دشعراو ادب ښاپیرۍ په خپله رنګینه غیږ کې راونغاړلو او دښکلاخالق ورباندې د دغه ستر نعمت لورېنه وکړه.ښاغلی ګل رحمان ((رحماني)) ددې تر څنګ چې ځوان،پیاوړی ،هڅانداونازک خیاله شاعر اولیکوال دی یو زیرک اوخوش میذاجه ژورنالیست هم دی او په دغه ډګر کې یې کارونه دستایلووړدي.ښاغلي د چاپي رسنیو تر څنګ یوشمېر غږیزو رسنیو سره هم کار کړی چې اوس مهال د((صفا)) راډیو دخپرونو دمدیرپه توګه خپله دنده په مخ وړي.
دښکلا ناول دلیکوال څلورم چاپي اثر دی او دبندیوان ((ناول))،پرې شوي تاکونه ((لنډۍ کیسې)) اوتلپاتې درد ((هنري نثرونه)) یې دچاپ لارې څاري.
ښکلا ناول افغاني ټولنې ته داوسمهالوورپېښو کړاونو هېنداره ده او دغه انځور پکې لیکوال ډېر په مهارت انځور کړی.نو په دې هیله چې دغه په زړه پورې داستان ترپایه ولولئ او یو څه ادبي تنده موپرې خړوب شي.
په پای کې ددغې ټولګې دچاپ کېدو مبارکي هڅاند شاعر لیکوال او ژورنالېست ښاغلي ګل رحمان ((رحماني)) ته په علم او ادب کې دلاښوپنځونواوپرمختګونوهیله کوم .خدای (ج)دې وګړي چې دغه ناول دلوستونکودخوښې وړوګرځي دپښتوادب په زولۍ کې دیوه غوره زیاتونه شي.په قلم اوعلم یې دې برکت وي له الله څخه ورته په راتلونکې کې دلا بریاوو او دلازیاتو خدمتونو حوصله غواړم
په درنښت
عزیز((اتل))
جلال کوټ-صفاراډیو دفتر
۱۳\حوت\۱۳۸۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ابراهیم بن ادهم جومات ته به د لمانځه لپاره د ښار هغه عمر خوړلي کسان راتلل چې د ژوند اوږدې تجربې به یې پای ته رسولې وې، او اوس به یې د ژوند یوه زیاته برخه په راز او نیاز او یا هم د ځوانۍ په رنګینو ګناهونو د اوښکو تویولو لپاره ځانګړې وه د دغه بوډاګانو په زړونو کې د پښېمانیو او سلګیو را الوتی طوفان یوازې هغه چا ښه حس کولی شوای چې د ګناهونو ډکه ځواني ترې تللي وه او اوس لکه دمنې پاڼه هرې سیلۍ ورسره اخیستل ، ځېنې بیا داسې کسان وو چې د ابراهیم بن ادهم د سخاوت او قربانیو کیسې به یې اورېدلې وې هغوی به فکر کاوه چې ادهم صیب به د دغه جومات په کوم محراب کې ناست وي او دوی به یې ووینې خو داټول د بوداګانو اندونه دي، اروا پوهنه وایي چې په بوډاتوب کې انسان بېرته د ماشومتوب خواص غوره کوي د هغوی غوندې یې خفګان، خوښي او باور په وړو خبرو وي خو د دوی ترمینځ ګډ ټکی بیا هم سپېڅلتیا ده نوی ماشوم چې کله د خپلې مور په غېږ کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

نړۍ ته سترګې وغړوي د هغه تنکۍ ګلغوټۍ په څېر وي چې يو سهار واشي په بڼ کې خپلې وړمې او رنګونه خواره کړي او کوم نسيم يا سيلۍ يې لاهم له پاڼو سره لوبې نه وي کړې، بوډاګان که د راون پوهنې له نظره ماشومانو ته ورته کېږي نو بيا د هغوی په سپېڅلتيا اعتراف هم دهغوی حق دی په داسې عمر کې ديو بوډا سره تر ټولو وروستۍ سرمايه د هغه اوښکې وي چې هر چاته يې په مينه او عاجزۍ ډالۍ کوي.

د ابراهيم بن ادهم د جومات په غولي بيا نه يوازې دغه ډالۍ سهاراوماښام په تياروکې وړاندې شوې بلکې ډېرو ماتو خوړلو ځوانانو هم په تيارو کې د سوڼ سوڼ اوازونه اوچت کړيدي ، د ښځتن په وړاندې يې ددې ډالۍ په وړاندې کولو کې ځان کم نه دی راوستی.

داجومات دومره عصري او ښکلی نه وو خو ښکلا يې په دې کې وه چې د ښار د شورماشور نه لرې ديوې کوچنۍ غونډۍ په لمن کې جوړ وو او لاره يې هم په ډېرو واټونو او کوڅو کې نه وه چې د لمونځ کوونکو لمونځ او عبادت ته دې د ريا ګوته ونيول شي د جومات دغولي په يوه برخه کې لاهم پوزې هوار وو د برق په ځای په کې تېلي څيراغونه او شمعې لګېدلې او دېوالونه يې د ختو وود چت لرګيو او د اوداسه ځايونه يې له واره سړې پوهول چې دا جومات د ښارله نوروکورونواوودانيونه څومره مشر دی همدغه ځانګړيتاوو جومات ته دا وياړ ورپه برخه کړی وو ،چې په ورننوتو به د هر چا له سره دنياوي خيالونه ووتل او په زړه کې به يې يو ډول تسکين او ارام لمن هواره کړه.

دا سې فکر به دې کاوه چې د اصحابو کرامو د وخت په کوم جومات کې په عبادت لګيايم په ذهن کې به ضرور ورته دد غه جومات د جوړونکو هغه انځورونه راتلل چې په ډېر وياړ سره د ښار په دغه څنډه کې د يوې شنې غونډۍ په لمن کې لګيا دي او جومات جوړوي ديوې دنګې منارې لپاره ختې پخوي او له ډېر زحمت وروسته يو داسې ښکلې او رنګه مناره ورجوړوي چې اوس هم د چا په وس کې نه شته او بيا يې ديو داسې چا نوم پرې ږدي چې بشريت يې لاهم د احسانونو پوروړی دی.

د جومات په غولي دهوارو شوو پوزو په مخ د مخکينيو کسانو د سجدو نښې شته دا پوزې د هغو د تندي او ګونډو خاپونه لا هم د يوه سپېڅلي امانت په توګه ساتي او ډېر ځله ورته د يو چا پام هلته اړوي چې پرې د سجدې لګولو وياړ ور په برخه شي شايد د هغوی د سلګو او دعاګانو ازانګې هم د جومات په کوم کونج کې خوندي وي خو له غوږونو يې به لا هم هغه پردې نه وي لرې شوي چې دغه سپېڅلو ازانګو د اورېدو مخه نيسي د جومات ملا امام ملاشمس الدين هم يو نېک انسان دی چې ددغه جومات د امامت لپاره مناسب څه چې هرچافکرکاوه چې خدای(ج) د دغه جومات د امامت لپاره پيدا کړی دی.

هغه په هر څه پوهېږي د ابراهيم بن ادهم دومره کيسې يې يادې دي چې په يوه کتاب کې به هم نه وي راغلې يا که وي هم نو څوک يې د ملا شمس الدين غوندې په ځانګړي طرز نه شي ويلی هغه د يوې

(c) ketabton.com: The Digital Library

پېښې يا د پېغمبرانو د کيسو په بيان کې ددومره انځور ګرۍ او تمثيل نه کار اخلي چې د اوريدونکو خولې ورته له ډېرې حيرانۍ وازې پاتې وي او په خيال کې هم د سحنې په يوه برخه کې روان وي.

له کلي نه د کابل ښار ته زموږ راکډه کېدل يوه ذره هم زما په طبعه نه وو خو پلار مې ويل چې په کلي کې مو ګوزاره نه کېږي زه هلته په دنده کې وم او زړه مې دلته راختلی وي ما په بار بار د هغه ددغه پرېکړې مخالفت کاوه زه نه پوهېږم چې ولې مې په زړه او په ذهن کې د کلي ښکلا دومره واکمنه وه چې زه يې آن د پلار د خبرو په مقابل کې ودرېدو ته هڅولم ما له غرونو، سيندونو او کروندو سره دومره پيوند اخيستی وو چې پوره څو کاله د خپل پلار ددغه ارادې په مخ کې خنډ شوم د هغه د سترياوو او سرګردانيو ګناه مې په غاړه واخيسته په سر کې را باندې دا شکونه هم وو چې د خپل تره باز محمد کاکا له لور ښکلا سره مينه لرم او د هغه جادويي او غرنۍ ښکلا د پلار په وړاندې د ودرېدو ګناه ته مجبور کړی يم او په کلي کې د پاتې کېدو زولنې يې پښو ته را اچولې دي.

دهغوی دا شکونه هم بې ځايه نه وو زه په ښکلا له زړه نه مين وم هغه يوه داسې نجلۍ وه چې د يوه کليوال ښايست ټولې ځانګړتياوې اوصفتونه په کې راجمع وو او د لرغونو کيسو د ښکلو ښاپېريو څېره په کې تراشل شوې وه هغې هم زه خوښولم او دغه پېغام يې څو ځله د عقابې سترګو له بامه رارسولی وو خو موږ له ماشومتوبه سره نا اشنا وو او يو بل ته ديو نا ويلي راز غوندې ښکارېدو موږ د هغوی د کورونيو تر منځ ان له هغه مهاله د تربګنت او دښمنۍ تور د ېوالونه ولاړ وو او يو د بل سره مو خبرې نه کولې د هغوی ددروازې او کوڅې په مخ کې به له تېرېدو سره هم زما پلار غوږونه راباندې تاوول او په زوره به يې راته ويل

((وه ځونيمرګ شې تربوردې دی !))

زه د خپل پلار په دې کړو ان له هماغه مهاله حيران وم که زما بازمحمد کاکا يو ساده دکاندار وو خو پلار مې هوښيار انسان وو اويا د کليوالو په خبره پنتوني (پوهنتوني) وو هغه به چې په کابل کې هم زموږ کوم کليوال وليده نو ددې په ځای چې د کور حال احوال واخلي نو د کور پوښتنه به يې ورڅخه کوله چې سلطان خوبه د بازمحمد د زامنو سره کار نه لري؟

خو زه ښه نه پوهېدم چې زما د پلار مطلب څوک دي موږ ان د ماشومتوبه سره مرور وو ددې مرورتوب سره سره ښکلا زما په زړه کې وه او په د يوه ښکلي انځور په څېر به مې په شپو شپوورسره خبرې کولې خو د پلار غوصې او د بازمحمد کاکا قهرجنو سترګو به دغه انځور پيکه کولو د اوړي دموسم په ماښامونو به چې هغوی په برنډه ناست وو نو ما به د بالاخانې د کړکۍ پرده کش کړه او له چولوبه مې غلي غلي د ښکلا دوی انګړ ته ورکتل ښکلا به د ورونو او مور په مخ کې ناسته وه او د مور پښې به يې چاپې کولې..

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ کور ته لار دهغوی په دروازه راتېرېدله یوه ورځ له ښوونځي په تفریح کې را وتښتېدم ګورم چې د باغچې په مخ کې ښکلا زما کوچنۍ خور درولې او هغه ورنه ځان خلاصوي ښکلا ورته وایي سلطان ځنګه دی له ښوونځي څه وخت راځي؟

زما په راښکاره کېدو ښکلا په منډه کورته ننوته او خور مې حیرانه پاتې شوه لکه کومه لویه ګناه یې چې کړي وي مخکې له دې چې زه ورته څه ووایم په عاجزانه لهجه په خبرو شوه.

سلطان لالا په زوره یې درولې وم، غوږونه یې لاته تا و کلل.(کړل)

که څه هم زما په زړه کې د خوښیو طوفان را لوتی وو او د هغه څه په اړه پوهېدم چې له مودو مودو یې د شک او ګومان په تیارو کې ډوب کړی وم خوخورته مې یوه وړه څپېړه ورکړه او د کور په لور روان شوو خو زما په څېره کې د خوښۍ خورې څپې د پټېدو نه وې ممکن ښکلا به د دروازې له چولو هم ځارلې وم او زما حالت به ورته څرګند شوي وي خو د تربګنت او دښمنۍ تور دېوالونه لا هم زمونږ په وړاندې وو کور ته په رسېدو مخامخ د خپلې مور خواته ورغلم له ځک نه یې په کټوو کې شړومبې اړولې وې بې واره مې ترې وپوښتل.

مورې مورې ولې له ښکلا ....

د ښکلا کلمه مې ناڅاپه خولې ته راغله لږ تم شوم خو مور مې وار ړومبی کړ.

ځنګه......ځنکه؟

هسې ما ویل مور جانې مورې ولې د مشرکاکا سره دښمني لرو؟

په حوصله یې ځواب راکړ.

زویه ته دا راته ووایه چې هغه څومره ځمکه لري؟

ځواب مې ورکړ.

مورې د کلي نیمایي ځمکه دهغه ده خو دا په دې پورې څه اړه لري.

مور مې وخندل

زویه په دې کې د نیمایي نه زیاته زمونږ وه خو خدای (ج) دې د بازمحمد(کلیوالو مې کاکاته بازمحمدی ویل) ته ښه ورځ نه ورکوي پلار ته یې دې ویل چې تا ټول عمر په ښار کې په پښتون او وزیپو تېر کړی زه د پلار مشر زوی وم او د ځمکې د ساتلو او کرکیلې ټول کارونه زما په غاړه وو ستا په حق مې تا ته واده وکړ نور

نو د ځمکې ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○

حق نه لرې دمورپه خبرو مې بازمحمد کاکا ته په لومړي ځل زړه له غوصې او انتقامه وپړسېده خو د ښکلا مقام لاپه هغه ځای وو. تورې غټې سترګې، ګڼې زلفې او پیاوړې اندامونه یې لا هم زما لپاره د ستاینې وړ وو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دژوندیوه زیاته برخه مې همداسې دیوې پټې مینې په خونداودردکې تېره کړه له دولسم ټولګي نه له فارغېدو سره سم مې پلار ښارته د ځان سره بوتلم دوه درې ځایه یې په کورسونو واچولم چې کانکور ته تیاري ونیسم پلار به مې له دفتر نه ووزګار شو نو د خپل دفتر په موټرکې به یې هرې خواته ګرځولم زه پوهېدم چې د هغې ټولې هڅې ددې لپاره دې چې ما له ښار سره عادت کړي او دکلي مینه او ښکلی انځور مې له ذهن نه ووځي او په ښار کې له ژوند سره اشنا شم د ښار په ځېنو پارکونو کې مې طبعه ولګېده کورس ته به مې د پلار په غوښتنه دریشي اغوسته او سم کابلی ښکارېدم.
یوه ورځ چې ماښام کوټې ته راغلو پلارمې وویل چې زه سهار وختي یوځل کلي ته ځم ته به په وخت کورسونو ته ځې او دلته به درته دفتر اشپز خدمت کوي او دفتر اوکورس ته به دې بیایي زه غوارم د مور او خورګانو احوال دې واخلم زما زړه هم غوښتل چې لاړ شم خو پلار مې راسره موافق نه وو ویل یې چې کورسونه دې ووایه که لاړشې غیرحاضرېږې.
سهار وختي چې راپاڅېدم نو د پلار ځای مې خالي وو، یوه شوم چې د کلي په لور تللی دی، دهغه په غیاب کې چېرته نه ګرځېدم په خالي وختو کې به تلوېزون او کمپیوټر ته ناست وم، اکثره وخت به مې فلمو نه او سریالونه کتل،چې ډېر ځله به ښکلو نیمه بربنډونجونو په کې نڅا کوله، خو ددې ننداړې په لیدو به مې زر چینل بدل کړ او ذهن ته به مې یوه غرنۍ ښکلا ودرېده.
دنګه لوړه ونه،غټې تورې سترګې، مړاوي باڼه او په کې پرته حیا چې لامې هم د ښار په نجونو او خپلو ټولګیوالو کې ونه لیده.
پلار مې ویل چې شپه تېروم او زر راځم، خو په دې کې ان درېیمه شپه ووته، د پلار درک مې ونه لګېده ،د اشپز سره مې هم نه لګېده ګوډه ماته پښتو یې ویله چې زه به پرې نه پوهېدم.
یوه ورځ یې راته وویل:
اغا دې د دفتر ملازم جمروزی ام کې ځان کې بولی دی د هغه په خبره مې وخندل یوه شوم چې مطلب یې دا وو، چې پلار دې د دفتر ملازم جمروز هم له ځان سره بولی دی
څلورمه ورځ په کوټه کې تلویزون ته غزېدلی وم، په یوه خپرونه کې په کلو او اطرافو کې د روغتیایي وضعت په اړه رپوټ وړاندې کېده، چې کورونه یې کټ مټ زموږ د کلي غوندې وو ،یو کلینیک یې ښوده چې ښځې ورته کلکې ولاړې وې دوه درې نجونې هلته ځانته ولاړې وې، او یو دبل سره یې خبرې کولې خو د کمرې نه بې مخونه پټ کړي وو ،دښکلا یادونه مې بیا په زړه راووربدل،دخوبونو په څېر کلي ته ولاړم، بیا د تربګنۍ او دښمنیو تور دېوالونه زما په مخ کې ولاړوو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګورم چې ور خلاص شو یوې ورېلس کلنې نجلۍ رامنډې کړې او پر مایې منګولې ولګولې، په وېره راپاڅېدم ګورم چې نجلۍ زما خور رڼا ده، په حیرانۍ مې په غېږ کې ټینګه کړه، او په مخ مې ځو دمینې څپېړې ورکړې، خو مخکې له دې چې څه ورته ووایم رڼا وار ړومبی کړ.
سلطان لالا راورسېدو ټول راغلو، ادې ام راغله دروازه مو بنده که، په دې کې مې پلار هم راننوت چې وینځلې لاسونه یې په لاس پاک وچول په خندا یې را غږ کړ:
بچیه ! اخېر مې کابلۍ کړې وا ه وا....په دریشۍ کې څومره ښه ښکارې.
دوا ړو دمه جوړه کړه، او بیا درې وا ړه له کوټې ووتو، په موټر کې کېناستو په کړو وړو کوڅو کې روان شوو له څه مزله وروسته مې پلار دیوه نسبتاً جوړ کور په دروازه کې هارنډ وواهه، چې ګورم دروازه خلاصه شوه، او کوچنی ورور مې بلال را ښکاره شو، وړاندې ننوتو کتل مې چې درې نورې خورګانې او مور مې دیوه کوچني دهلېز دېوالونو ته پرېشانه ناست دي، ټولو ته په مینه ورغاړې وتم، او پلار مې په فاتحانه انداز د کلي نه د کډې را بارولو مخکې له مخکې د کور نیولو کیسه بیان کړه، او بیا مې یې د مور په اوږه لاس کېښود، ماته یې وکتل
دی مې ځکه نه خبرولو ما وېل چې هسې نه پړینګ په ژړا شي.
په منډه زموږ د نوي کور په کوټو وګرځېدو درې څلور کوټې وړکی انګړ په کې څاه او د انګورو دوه درې تاکونه وو، وړاندې جمروز هم لګیا وو په کوټو کې پرشونه غوړول، دمور مې چورت خراب وو، پوه شوم چې زما غوندې ددې هم له کلي زړه نه کېده، خو خورګانې مې له خوښې په جامو کې نه ځایدې.
مور ته مې زه هم خفه وم، او ځان مې د انګورو د تاک په سمولو بوخت کړی وو، چې په دې کې مې پلوشه خور خنګ ته راغله.
سلطان لالا ادې په غوا په پسې خفه ده، هغه مو د ښکلا دوی کره پرېښوده او موږ ته به یې هم مستې او تروې رالېږي .
دښکلا د نوم په اورېدو مې زړه ټکان وکړ،اوچت مې رنګ لږ بدل شو، لکه پلوشه چې هم رابانډې پوهېدلې وي، را وړاندې شوه او په ټیټ غږ یې له خولې ووتل، ډېر یې در پسې ژړل خو...........
ددې سره یې دمور په خوا منډه کړه او زه هم شرمینده دانګورو ترتاک لاندې پاتې شوم

*****

د یو کال په موده کې زموږ کورنۍ له ښار سره عادت شوه، کوچنی ورور مې بلال او څلور خورګانې مې پلار په ښوونځي کې اچولې وو، او زه هم په کانکور کې د کابل پوهنتون د ژبو ادبیاتو پوهنځي ته د خپلې خوښې سره سم بریالی شوم ، او زده کړې مې پیل کړې خو لاهم د ښاري ژوند سره پوره جوړ نه وم، د خپلو ټولګیوالو نجونو په لیدو سره سره هماغه غرنۍ ښکلا زما خیال و ذهن کې خوره وه، او یاد به یې یو ډول نشه کړی وم، تر مړاو ښو لاندې غټې اوله حیا ډکې سترګې او غښتلې اندامونه، اوپه وړاندې مې دکرکې اوترپګنت تور دېوالونه دښکلا له یاد سره ملګري وو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پلار مې داسې مصروف کړی وم چې کلي ته د تلو خيال هم راسره نه وو ، کله به مې چې پلار ته خبره ور ياده کړه چې کلي ته مې زړه شوی او پتنګ يم نو غوصه به شو.
بچيه کلی اوس د تربورانو ځاله ده، تربور د لستوڼي مار دی د مارانو له ځالې دې چې څومره وس وي لرې ګرځه، په دې وخت کې به د پلوشې پر شونډو غلې غوندې موسکا خپره وه، او کله به يې د لاس په ورغوي په پيکه ډول رنګ د ښکلانامه ليکلې وه،ما ځو ځلې په هغې لاس اوچت کړ د وهلو ګوابښ مې ورته وکړ خو ، هر ځل به يې د پلار د خبرولو ګوابښ راته کاوه، چې زه هم ترې وېرېدلم.
يوه ورځ په ټولګي ناست وو چې د فلسفې استاد ټولګي ته راننوت، هغه که څه هم په موږ رسمي ساعت نه درلود ، خو کله کله به راغی او زموږ د ټولګيوالو سره به يې اوږده بحثونه کول، هغه بوډا وو ، لويه سپينه ږيره، اوږدې څڼې او وچه کلکه څېره يې لرله، چې د فلسفې په برخه کې يې په کوم بهرني هېواد کې زده کړه کړې وه
خو نجونو د رحمان بابا نوم پرې ايښې وو ، يوه ورځ د يوې د خولې نه ناڅاپي هغه ته همدغه د رحمان بابا کلمه ووته استاد ورته څه ونه ويل خو خپلې يوې بلې ملګرې دومره سپکه کړه چې بيا يې کله هم دا نوم ورته وانه خيست.
ورته يې وويل له خدای مې ځار کړې، ته اوس دا چرسي د رحمان بابا سره برابروې، رحمان بابا خو صوفي او عارف انسان تېر شوی، خو خدای خبر چې پوهاند صيب به په بهر کې د تحصيل په مهال څه لوبې کړې وي،د اوږدې سپينې څڼې او ږيره خو يې اوس اوس پرېښې
دفلسفې استاد چې راننوت، زه د رابندر رانات ټاګور د ګيتا انجلي په مطالعه بوخت وم، او د بنګال شنو ځنګلونو او سمسورو ساحلونو ته تللی وم، چې ټاګور صيب په کې خپل تل پاتې سرودونه ويلې وو ، استاد ټولو ته د ارام کېناستلوا شاره وکړه، او بيا يې په دواړو لاسونو خپلې متې ونيولې، د ټولګي په مخ کې په قدم وهلو لګيا شو ، کله به يې د کړکۍ خواته او کله به يې د هغو نجونو خواته کتل چې د ټولګي په کونج کې په خبرو لګيا وې، او قلمونه يې خوځول.
له يوې شېبې چوپتيا وروسته استاد د خپل لاسي بېک نه يو کتاب را وويست، او بيا يې زما خواته وکتل،
سلطانه پاڅه:
کتاب مې بند کړاو په وارخطايۍ پاڅېدم، بې له څه مقدمې يې پوښتنه رانه وکړه.
سلطانه ښکلا پېژنې؟
زړه مې ټکان وخوړ، قلم مې له ګوتو په مېز ولوېده، اوف خدايه ! دا بلا هم راباندې خبر دی......
په ذهني کشمکش کې اخته وم ګوتې مې رېږدېدلې، ټولو سترګې په ما کې ګنډلې وې، او زما لړزانده څېره يې څارله.
دلينا په نوم يوې ټولګيوالې زما له شاتني قطاره راغږ کړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

استاده ښه پوهیږې، خو له بده مرغه دبیان لپاره د نوو الفاظو له قحطۍ سره مخ دی، که لږ وخت ورکړې ځواب و ایي، دهغه هسې هم دغه کلاسیک تعریفونه نه خوښیږي

ټولو وخندل زه بیا هم په خیالونو کې ډېر لرې تللی وم، دیوې غرنۍ ښکلا په ننداره بوخت وم.

تر مړاوو ښو لاندې له حیا ډکې تورې سترګې او غښتلي اندامونه او تر منیځ یې ولاړ د تربګنۍ اودښمنۍ تور دېوالونه.....

استاد چې زما ځواب ته منتظر وو، زما په اضطراب او پرېشانۍ پوه شو، یو قدم وړاندې راغې

یا په بل عبارت ښکلا څه ته وایي؟

دا ځل مي زر ځواب ورکړ:

ښکلا د خدای تعالی په مخلوقاتو کې یو لړ هغه ځانګړتیاوې دي، چې موږ یې په لیدو دخوښې احساس کوو، او روحي تسکین مو پرې حاصلیږي، دغه ځانګړتیاوې کوم ځانګړې قوانین نه لري،بلکې دا پرېکړه زموږ په واک کې ده، چې د ې تعریف او بیان ته څه ډول جامې وراغوندو واه واه ډېر اعلی.

استاد لاسونه وپړکول بې له دې چې زما سم او ناسم معلوم کړي، لینا ته یې ګوته ونېوه، ته پاڅه د سلطان په خبروکې څه زیاتوې یا کموې اوس دې د تبصرې وخت دی

لینا پاڅېده نرۍ سپینې ګوتې یې پر مخ او شونډو تېرې کړې او له یو عالم اداګانو سره په خبرو شوه

استاده همدغه پوښتنه ځواب کړم ؟

هو په دې اړه خپل نظر ورکړه چې په اصطلاح ښځې ښکلا څه ته وایي.

استاذه ښکلا خو زما د تره لور ده چې په نهم ټولګي کې درې ځلې ناکامه شوه اوس نو په کور کې د تورو دېوالونو شاته ناسته ده، ټولو په کړس کړس وخندل استاد به هم د معمول خلاف له خندا نه په ملا کوږ شو خو زه یو ځل بیا کلې ته تللی وم،

تر مړاوو ښولاندې غټې او له حیا ډکې سترګې ، دغر نۍ ښکلا غښتلي اندامونه مې سترګوته ودرېدل چې لایې هم په وړاندې د تربګنۍ او دښمنۍ تور دېوالونه ولاړ وو.

خو لینا دا ځل جدي شوه او خبروته یې دوام ورکړ:

استاده ! ښکلا د ژوند د تکمیل د فرشتې نوم دی، اویا هغه زرین تاج دی، چې د چا په سرکېښودل شو، نو په هره خاوره او دنړۍ په هر هېواد یې باج چلیږي، ښکلا هغه نابللې مېلمنه ده، چې په هره مېلمستیا او محفل کې یې قدر کېږي، خدای (ج) چې په خپل عظمت دا نړۍ پیدا کړه، او په هر څه کې یې د ښکلا د رنګ او بوی سره زرغونه کړه ، هېڅوک دا حکم نه شي کولی چې په دې او یا هغه شي کې ښکلا نشته زه له ښکلا نه منکر ړوند اویا که لږ ورتېره شم کافر ګڼم، ځکه چې ښکلا په هر څه کې شته، خو توپیر زموږ په سترګو کې دی، ځکه نو دښکلا پېژندنې پوهان په دې نظر دي، چې ښکلا د نظر تابع ده، په یوه ګلدان کې که د چا سور رنګ خوښیږي نو دبل چا به خوښ نه وي، ژیړ یا سپین رنګه ګل به

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوښوي، ممکن زه په دې ټولګي کې د ډېرو ښاغلو خوښه یم، خو ځېنو ته به بدرنګه ښکارم، ددې نه معلومېږي چې زموږ نظر د ښکلا تابع دی،او ښکلا کله هم زموږ د نظر تابعداره نه ده.

په ټولګي کې بیا د خندا ګانو اوازونه پورته شوه لینا په کېناستو کې بیا یوه خبره وکړه.

البته ذوق په کې ډېر مهم دی متاسفانه ډېر ښاغلي د ذوق د معیار نه محروم دي، نو ځکه یې زه په ښکلا پېژندنه کې ډېر پیاوړې نه ګڼم.

استاد لاسونه وپړکول.

او لینا ته یې په خندا ورو وکتل

شاباس وروستې خبره دې ډېره په زړه پورې ده.

خبره داده چې زموږ د هېواد په پوهنتونونو کې بیوټي سبجیکټ (دښکلا مضمون) ته خاصه توجو نه ده شوې، خو په امریکایي او اروپایي یونورسټیو (پوهنتونونو) کې ورته خاصه پاملرنه کېږي، ځکه چې دا دانسانانو له ژوند سره د سایکولوجي(اروا پوهنې)په څېر تړلې ده او ډېر محصلین په کې تخصص اخلي،نو ډېر کسان بیا ښکلا ممکن یوازې د انسان د ظاهري بڼې زړه راښکونتیا او ښایست ته وایي، لکه څنګه چې هر کال د نړیوالو له خوا دنړۍ په نجونو کې د هغې ظاهري صورت ته په پام سره د ښکلا مالکه ټاکل کېږي دا هم درسته ده، اما ددې نه هم سترګې نه شو پټولی، چې د هېوادونو پولې او ټولنیز معیارونو ښکلا ته بدلون ورکولی شي، زه چې په امریکا کې او سېدم ښکلې نجلۍ هغه وه، چې ډېر ملګري، طلایي زلفې، شنې سترګې او بې پردې جامې به یې لرلې، خو دلته په افغانستان کې بیا هر څه ددې برعکس دي، نو یو انسان ته ښایي چې معنوي او ظاهري ښکلا دواړه ولري، زه فکر کوم چې دغه دواړه ښکلا ګانې په ګډه یو دبل تکمیلوونکې او د ښکلا د یوې سترې هستۍ انځورونکې دي، ظاهري ښکلا فطري اړخ لري، او دښکلا د خالق ورکړه ده، خو په معنوي ښکلا چې په وجود کې باطني اړخ لري،دانسان په لاس کې ده چې فصل یې دهغه د زیار او هڅو له سمندره خړوبېږي، او د حاصل مرحلې ته رسي.

استاد خبرې بس کړې او شا ته یې اشاره وکړه، چې پاڅه ورو مې کتل ګورم چې نیلوفر ګوته اوچته کړې پاڅېده او خبرې یې په حیا ناکه لهجه پیل کړې

استاده پښتانه ولې وایي چې

دا خپل ښایست را ته بلاشو

چې چېرته ځمه هلته بل شي سره اورونه

نیلوفر کیناسته او استاد خبرې وغځولې

لورکۍ خبره داده چې زموږ په ټولنه کې ډېرې نیمګړتیاوې شته، دلته ټولنیز اداب نه مراعت کیږي، لا د افهام او تفهیم فضا نه ده غوړېدلې، ستا ټپه اصلاً دیوه ښکلي یا په بله اصطلا ح د ښکلا د څښتن شکایت دی، چې مطلب مې انسان دی، هغه ګوري چې د هر چاله خوا ځوریږي شپیلي پسي وهل

(c) ketabton.com: The Digital Library

کېږي، او د هغه چا چې ښکلا نه پرې لورېږي، ډول ډول خبرې پسې کوي نو ځکه هغه د بدرنګۍ ارمان کوي، چې ای کاش خدای ج بیخي ښکلې پیدا کړې نه وی

استاد لا خبرې کولې چې د کره کتنې استاد ور ټک ټک کړ، او د خبرو موضوع واوښته، خو ددې ټول بحث په جریان کې د ښکلا د لفظ هر تکرار په ما خولې راماتې کړې وې او په زړه کې مې د درد څپې په خوربدو وې.

○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○

زه په زړه کې همدغه دردونو خوړلم ، کله به په وینښه هم د کلي کوڅو او کروندو ته تللی وم، او د یو چا لپاره به مې د باز محمد کاکا لاسونه ښکلول، تر مړاوو بڼو لاندې به د تورو حیاناکو سترګو په ننداره بوخت وم خو د تربګنۍ او دښمنۍ تور دېوالونه به مې مخ ته ودرېدل

مور او پلار به مې چې ماذیګر د کور په انګړ کې سره کېناستل نو زما په اړه به یې خبرې کولې، پلار به مې مور ته ویل

خدای ج خبر چې دا الک به کله د ښار رنګ اخلي،هروخت یې د ټوغکي وهلي چرګ په څېر په وینښه سترګې پټې وي

زه نه پوهېږې چې ده هلته څه لیدلي، دلته په ښار کې مې ورته هر څه برابر کړي، چې څه وو ایي ورته حاضر وي، اخر دا نجونې(خورګانې)مې هم په کلي کې رالویې شوې خو ته ګوره چې راغلې بیا یې ولاکه د کلي نوم هم اخستی وي.

ددې خبرو په مهال به ډېر ځله ما یوازې کتاب مخې ته کتاب نیولی وو ، خو زړه او حواس به مې دواړه د مور او پلار خبرو ته ځک وو.

د پلوشې به چې ماته پام شو ، نو د یو شرارتي موسکا سره به یې یوازې سترګې کش غوندې کړې، او ما ته به یې په مانا داره نظر وکتل.

زه پوهېدم چې پلوشه په هرڅه خبره ده، ممکن هغه مهال چې په کلي کې اوسېدو ، خپله ښکلا څه ورته ویلي وي، ځکه د هغوی تر مینځ به دتربګنیو او دښمنۍ سره سره زموږ په ګډه باغچه او د چینې په غاړه خبرې تبادله کېدلې، خو د مشر ورور په توګه په هغې دومره ګران وم، چې دا هر څه یې د راز په ډول ساتل زه خپله هم ځینو هغو بدلونونو ته حیران وم، چې په ځان کې مې حس کول او په ښار کې د استوکنې وروسته راته پیدا شوي وو ، تل په یوازېتوب کې خوښ وم، او په ځوانه ځوانۍ کې دلویانو غوندې عادتونه راکې پیدا شوي وو ، هر څه ته مې له پخوانه په ځیر ځیر کتل، خو په هر څه مې دومره زر باور هم نه کاوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله به لرغونې کیسې رایادې شوې، چې ما په کلي کې لوستې وې او څه مې سپین سرې انا راته کړې وې، په هغه کیسو کې به مینان اکثره وخت غرونو او ځنګلونو ته تلل اویاتبنتېدل ، او هلته به په ریاضت،راز او نیاز بوخت وو ، کله به مې فکر کاوه چې د زړه له تله مین یم او له زړه مې کله هم غرنۍ ښکلا نه وځي

زه پوهېدم چې د ښار نه وړاندې هلته په یوه سمسورکلي کې چې د یوه بهاند سیند په غاړه اباد وو تر مړاوو بڼو لاندې تورې غټې او له حیا ډکې سترګې د خپل تربور لار ځاري، خو ددغه ځار په مقابل کې د تربګنۍ او د ښمنۍ تور دېوالونه ولاړ دي،ما به لیدل چې ښکلا ما هم نه شي هېرولی، هغه به هر سهار او ماښام د بالاخانې بام ته خیژي او کلي ته به له ښاره راغلی سرک ځاري.

کله به دا وېره هم راسره وه، چې هغې به په ما باور له لاسه ورکړی وي، فکر به کوي چې زه د ښار په نجونو کې ورک شوی یم، همدغو اندېښنو زه د یوازېتوب په ناروغۍ اخته کړم،نور چې د مور او پلار له پرلپسې پوښتنو ګروېږنو په تنګ شوم، یوه ورځ مازدیګر مهال همداسې له کوره ووتم د ښار په وړاندې څنډه کې مې په یوه لوړه غونډۍ سترګې ولګېدې چې څو شنې ونې او اوسپنیزې پایې پرې ولاړې وې،یو چېپټر او د څو کلاسیکو شاعرانو دیوانونه مې راسره واخیستل چې یو د رحمان بابا او بل د حمید مومند وو ، له ځان سره مې یوړل ما ته د ښکلا یاد او یوازیتوب دا فایده وکړه، چې مطالعې او درس ویلو ته یې مجبور کړم،ډېر وخت به مې د حمید مومند تلپاتې شعرونه ویل،او د ژوند انځورونه مې په کې موندل د هغې ښکلا په اړه مې فکر کاوه، چې دحمید مومند صیب غونډې عظیم شاعریې د داسې دردونکو خومینه ناکو شعرونو پنځولو ته مجبور کړی وو.

حمید بابا راته د شاتو دهغه مچۍ په څېر ښکارېده، چې د ګلونو زړه ته ورننوزي، له هغه نه رنګارنګ شیره راټولوي او بیا ورنه شات جوړوي، دهغه په تلپاتي شعرونو کې دمینې داسې خواږه انځورونه او خواږه دردونه د ورېمې په څېر نغښتي وو.درد بدلوزړوته په اسانۍ سره ننوتل.

غونډۍ ته په رسېدو مې د یو ه ختېین جومات په رنګه مناره سترګې ولګېدې، چې په خپل لرغونتوب سره سره په ویاړاورعب سره ولاړه وه ،او توتکیو ورنه طوافونه کول دا همدغه د ابراهیم بن ادهم جومات وو، چې په لیدو یې له واره د خپل کلي لرغونې او زړو جومات را په یاد شو، چې په ماشومتوب کې به مې د ملا بهادر نه په کې د الفبا سپاره لوستله، د کلي ټول ماشومان به راسره په یوه قطار کې ناست وو، هاخوا به دنجونو په قطار کې ښکلا هم د سبق په ویلو ټالونه خو ترمینځ مو هلته هم د تربګتۍ او دښمنۍ تور دېوالونه ولاړ وو.

د ابراهیم بن ادهم په جومات کې مې زړه ایله یو څه تسکین پیدا کړ، په کتابونو او ذکر، فکر کې مې پنا ه واخیسته، ما د ابراهیم بن ادهم په اړه ډېرې کیسې اورېدلې وې، په ذهن کې مې د هغه یو ډول څېره انځور کړه، او په یوازې و غځېدم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شېبه پس په کلي کې وم، د غرمې لس بجې وې، په کلي او کرونده کې مړاوې وږمه چلېده، د شولو په فصلونو کې د چنګښو منظم اوربدل کېده، له باغونو او باغچو د مرغانو اوازونه راوتلل، د غنمو د رسيدلي فصل د يوه پټي په پوله ناست وم،وړې مې شکول او ځان مې ورسره بوخت کړی وو، د ښکلا دوی باغچې ته مې کتل، چې د نجونو او ماشومانوشو په کې شور وو، ګورم چې بازمحمد اکا زما خواته راروان دی، ما غوښتل لاره ورنه چپه کړم، خو د هغه په شونډو د معمول خلاف موسکا خوره وه او ما ته يې کتل، په رارسېدو يې غېږه راته خلاصه کړه.

واه واه سترګې مو روښانه.

سلطان وراره مې راغی، ايله په ايله چې د مودو وروسته درياد شوم.

په غېږه کې يې ټينګ کړم، خو زما خوله له حيرانۍ وازه پاتې وه، بازمحمد کاکا او په کې د داسې بدلون راتلون، حيران وم

دواړه په مينه د هغوی کور ته لاړو، زړه مې له خوښې باغ،باغ وو، په انګورو کې د ونې سيوري ته کېناستو، ګورم چې ښکلا مو مخې ته چای کېښود، او د لومړي ځل لپاره يې د سترګو مشي لاس راکړ، تر مړاوو ښو لاندې توري غتې او له حيا ډکې سترګې، او غښتلي اندامونه، چې ترمينځ مو نن د کرکې او تربګنۍ د بوالونه نړېدلي وو،

خو ای کاش !

دابياهم ديوه ناکام مين خيال وو

په حقيقت کې هېڅ نه وو

چا مې په تندي لاس راکېښود او زما د پلار په څېر يې په مهربانه لهجه وويل:

پاڅه شاباس اودس تازه کړه، له خېره د جمعې وخت دی.

پاڅېدم د يو ې سپېڅلي قوارې او نورانې مخ خاوند مې مخې ته ناست وو،او د حميد مومند د ديوان پاڼې يې اړولې، په ټول جومات کې چوپتيا خوره وه، په شلګونو بوډاګان او د پاخه عمر خاوندان په ذکر بوخت وو، همدغه کس چې زه يې پاڅولم د جومات ملا امام ملا شمس الدين وو،په لومړي ځل وپوهېدم چې يوه اومهربانه انسان دی په څېره کې يې نوراني وړانګې حس کېدلې، په پوهنتونونو کې يې هم د زده کړې مخالفت نه کاوه، ويل يې چې په يوه کورس کې انګلسي او کمپيوټر زده کوي، او خپله هم يو وخت د پوهنتون محصل وو، چې بيا يې د شرعياتو پوهنځی د کورنيو ستونزو په سبب په دوهم ټولګي کې پرېښود.

ملاشمس الدين د رحمان بابا اکثره شعرونه په يادو ياد کړي وو، او زما د ورتګ سره به يې د حميد مومند شعرونه لوستل، او داسې ارام به ورته ناست وو، لکه کوم مقدس کتاب چې مطالعه کوي، ځېنې د خوښې بيتونه به يې په کتابچه کې ليکل، او کله کله خو به يې ورباندې تبصره کوله، يوه ورځ يې د مازديګر له لمانځه وروسته راته وويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلطانه ! مورې ته یې په ښوونځي کې ویلي وو، چې عبدالحمید صیب ته موشګاف هم وایي، چې د وېښته سوري کوونکې مانا لري.خو زه اوس پوه شوم چې هغه ته ددغه لقب ورکړه څومره په ځای ده، زه پخوا یوازې د عبدالرحمان بابا سره بلد وم، اوس فکر کوم چې عبدالحمید صیب هم یوه بله ستره هستي ده.
ته دې ته ګوره

دا زما له غمه شین زړه په کې خیال د یار د شـــونډو
هسې رنګ زیب او زینت کا لکه مې په شنه پیاله کې

د ملا شمس الدین له خولې ددې بیت اوربدل، او انتخاب زما لپاره یو لوی افتخار وو، خو وروسته پوه شوم چې د هغې په زړه کې داسې څه نه شته، یوازې په شعر کې کاربدلې او نادره تنبیه او ژوره نازکخیالي یې مطلب ده.
دهغه سره له څه وخت تېرولو وروسته پوه شوم، چې د شعر دوزن،قافیې، معاني او ادبي فونونو په اړه پوره معلومات لري او فکر یې یوازې په دیني کتابونو کې نه دی محدود کړی.
هغه د خپلې ټولنیزې پوهې اوغوره اخلاقو په سبب د تېرو لسو کالو په سبب د جومات ملا وو، د کوڅې یوه شتمن کور پیسې ورکولې چې دهغه په معاش کې حسابېدې ، بله مهمه لا دا چې واده یې هم په مینتوب کړی وو.
د ابراهیم بن ادهم په جومات کې له وخت تېرېدو ، او د ملاشمس الدین سره له بحث او مجلسونو مې دومره ګټه واخیسته، چې ډېرې اندېښنې مې له ذهن ووتې، له ژورې مطالعې سره روږدی شوم،په ټولګې کې د نجونو نازدانه کتو،اداګانواو خبرو دومره اثر راباندې نه کاوه، او د ډېرې په څېر وچ کلک وم.
خو دیوې غرنۍ ښکلا انځور، تر مړاوو ښو لاندې تورې غټې له حیاډ کې سترګې،غښتلي اندامونه او دتربګنۍ او دښمنۍ تور دېوالونه لا هم له ځای وو.
یو مازدیګر چې په جومات کې ناست وم، خبرشوم چې ملا شمس الدین د دوو دربوو ورځو لپاره کلي ته د خپلو دوستانو لیدو ته تللی وو، هغه ماته ویلي وو چې اصلاً دکلي سړی دی، خو وروسته ښار ته راغلی، په زړه کې مې وویل چې څومره بختور دی،چې کلي ته د تلو اجازه خو لري، هلته به هر څه ګوري.
زما سره همداویره وه چې پلار به مې لا اوس دا هم وایي چې هلته پنتوني (پوهنتوني)هلکانو ته خطر دی، څوک ورته په ښه نظر نه ګوري

(c) ketabton.com: The Digital Library

نن ماښام وختي له جوماته ووتم، کتابونه مې په ځمکه کېښودل او د بوټونو په پښو کولو لګیا شوم، ګورم چې د جومات درو ته یوه ښځه چې کوچیانۍ جامې یې په تن دي،له یوې وړې څلور کلنې نجلۍ سره ناسته ده، وړه ماشومه په خاورو کې خلې وهي او ښځه د جومانه راوتونکو لمونځ کوونکو ته له هیلې او سواله ډکې سترګې غړوي، د ښځې په لیدو مې زړه ټکان وخوړ، په سترګو کې یې په سلګونو هیلې په څپو وې او یو ډول زړه راښکونتیا په کې موجوده ده
د ابراهیم بن ادهم د جومات مخې ته کله هم د ښار د نورو جوماتونو غوندې سوالګر نه راټولېدل، ددغه ښځې راتګ هم دمعمول خلاف وو، خو ما چې کوم سوالګر لیدلي وو له هغې سره یې فرق لرلو، بله دا چې د کلیوالو او کوچیاني جامو نه راته کومه کلیواله ښکارېده ، او له واره پرې پوه شوم چې سوالګرۍ ته یې نوې مخه کړې، او د ښار د ماهرو سوالګرو غوندې نه ده
زما د ودرېدو په مهال هغه خپلې سترګې د حمید مومند په دیوان ګنډلې وې،او په ځیر ځیر یې د یو خریدار په سترګه ورته کتل، له جېبه مې یو شلګون راویوست،خو وروسته زړه نا زړه شوم په دې نه چې په پیسو مې زړه نه کېده، په دې چې د هغې په مخکې نه د پیسو کوم نوټ وو، او نه یې په ژبه له مانه سوال کړی وو، له دې وېرې چې هسې نه څه راته ووایي،غلی ورنه تېر شوم ، د هغې له معصومې څېرې او اشنا سترګو پوره اغېزمن وم، او تر کوره مې په خیال کې ګرځېدې، کله به مې ځان په دې ملامتوه چې ولې مې پوښتنه ورنه ونه کړه؟
ولې مې ورته ونه ویل؟
چې څه مجبوریت لري؟
او دا ماشومه درسره څوک ده؟
له کوم کلي راغلې یې ؟
ماته د هغې له سترګو معلومه شوه چې سوالګره نه ده، بس دا زمااا شتباه وه چې بې جرئته او بې زړه شوم، هغه یو کلیواله وه دیوې کلیوالې په ژبه د یوه ښاري په ځای یو کلیوال ښه پوهیږي، زه په خپلو کلیوالي جامو کې اشنا او کلیوال ښکارېدم نو ځکه یې په لېوالتیا لومړی په ما او بیا زما په کتابونو سترګې خنبې کړې وې.

○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○

(c) ketabton.com: The Digital Library

پلارمي د کوټې په غولي زما له خورگانو سره د سطرنج په لوبه بوخت وو د ټوکو او خنداگانو اوازونه يې ان په انگړ کې اورېدل کېدل مور مې کړکۍ ته نزدې قران شريف په داسې اواز تلاوت کاوه چې يو ازې د شاتودمچۍ غوندې بنگاری يې اورېدل کېده پلوشي څو ځله پرله پسې زما پلارجان ته ماتې ورکړه او ټولو ورپورې وخندل په وروستي ميدان کې يې پلوشې ته په سر يوه سپکه څپېړه ورکړه او په خندا شا په تخته وغځېد .

زما په ليدو په ځای کې لړ راسم شو

سلطانه ځنگه يې کلی دې ياد پرې او که نه؟

زړه مې ټکان وخوړ په زړه کې راته لږ څه شک پيدا شو چې هسې نه..............

خو بيامې ځانته په خپله ډاډ ورکړد پلار به مې چې طبعه جوړه وه نو بيا به مو ټوله شپه ورنه خوب نشو کولی ټوکې ټکالې او خبرې به موکولې

زماخواته يې وکتل زياته يې کړه

بچيه کليوال خلک به کله هم له وخت سره روان نه کړې زه په ماشومتوب کې تا غوندې په کلي مين وم خو وروسته وپوهېدم چې هغوی له وخت سره حرکت نه کوي او انسان بايد شېبه په شېبه خپل ژوند ته بدلون ورکړي د وخت له کاروان سره حرکت د هوښيارو انسانانو ځانگړتيا ده خو کليوال د خپلو ټولو خوبيو سره سره دغه نيمگړتيا لري ددې په ځای چې له دغه کاروان سره روان شي تربگنۍ او دښمنۍ کوي د پولې او پټي په سر خپل دوستان خفه کوي حتی وژني يې...

د پلارخبرو يو ځل بيا کلي ته بوتلم او په ناسته ټال وزنگولم .ترمړاو بڼو لاندې تورې غټې حياناکې سترگې او غښتلي اندامونه او ترمينځ د تربگنۍ او دښمني ولاړ تور ديوالونه.

پلار مې چې زه چورتي وليدم په خنداشو فکر يې کاوه چې نصيحت به يې زما سترگې غړولې وي.

بچيه ژوند د بزکشۍ لوبه ده دلته به د خپل هدف سرلکی اوچتوې او منزل ته به ځان رسوې دلته که پاتې شوې بيانه يو ازې چې ناکام بلل کېږې بلکې د خلکو پيغورونه دې هم انتظاردي بيا يې د تلوېزون بټن ته زور ورکړتلويزون روښانه شو او د کابل پوهنتون منظره په کومه علمي خپرونه کې راڅرگنده شو ه د ناجو او صبر ترونو لاندې نجونې او هلکان چې فيشني او نورې حيرانونکې جامې يې اغوستې وې گرځېدلې د نجونو په لاسو کې دلاسي بيکونو سره سره يوه يوه کتابچه ياکتاب هم په لاس کې وه او دومره سينگار يې کړی وو چې ته به وايې په کوم واده کې يې برخه اخستې ده

د پلار له گوتو مې له ډېرې حيرانۍ دتلويزون ريموډ ولوېد

په تعجب يې زياته کړه واه واه داد کابل پوهنتون دی که د نبراسکا بيايې ماته وکتل

(c) ketabton.com: The Digital Library

زویه وړاند ې مې د بزکشۍ خبره مې درته کوله ګوره ته خو هم د همدغه پوهنتون محصل يې پام چې په دغه لوبه کې زړه ونه بايلې او په کوم رنګين جال کې ښکېل نه شې ماته پښتون (پوهنتون) معلوم دی پوه هلکان هر وخت د نجونو د توجه وړوي په يوه او بله لاره د هغه د موقف د ټيټولو په هڅه کې وي خوډېر هوښيار اوسه په دې وخت کې مې مور قران شريف کت کړ لنډه دعا يې يې وکړه خو پلار مې پرې غږ کړ دعا ګاني ځان ته مه کوه کله کله مورې ګناګاران هم په کي يادوه خپله خواسې ام(هسې هم) د خدای (ج) ګناګاريو مورمي ورته راوکتل

سړيه !وايي چې خوسکۍ د په اخور رالوی شوبيايې د غاښ کتلو اجت (حاجت) نشته نه پويګم چې څنګه دې د ملايانو غوندې نسيتونه ورته شروکړي

پلار مې وخندل ځواب يې ورکړ

ګرانې په دې مسائلو ته نه پوهېږې دا ښار دی څه زمونږد غونډۍ کلی نه دی چې له هر څه دې بې پروا شو په تلويزون کې د يوې ښکلې سندرې په راتلو ټول سندرې ته څير شول او زما په خيال کې د غونډۍ کلي کلاګانې تر مړاوو بڼو لاندې تورې غټې غټې حياناکې سترګې او غښتلي اندامونه راوګرځېدل وروسته له دې به چې هر ماښام د ابراهيم ادهم له جوماته راووتم نو هلته وړاندې به ددېوال سيوري ته يو لوی او بل کوچنی سيوری ښکارېده چې زما خواته به يې په لېوالتيا سره راکتل او ماته به يې سترګې يو ډول اشنا ښګاره شوې خوډېر زر به د تيارو په څپو کې ورکې شوې او تربېمې به هر څه پنا ه کړل.

يو ورځ مازديګر په جومات کې په تنګ شوم کتابونه مې راسره واخيستل او د جومات وړوکې برنډې ته ووتم ګورم چې هماغه ښځه د جومات وره ته نږدې ناسته ده ښکلې کوچياني جامې يې په تن دي او له ماشومې سره يوځای زما په خوا راګوري دا لومړی ځل وو چې هغې ته مې مخامخ وکتل په نظرکې يې د زړه راښکونتياسره يوډول وېره،او لېوالتيا هم نغښتې وه تر مړاو بڼو لاندې غټې تورې او حياناکې سترګې او غښتلي.........

نه نه وچ کلک اندامونه د هغه سره نه د سوالګرې پيسې وې او نه يې د سوالګرو په څېر هرچاته لاس نيوه ماډېرې سوالګرې ليدلې وې چې د جوماتونو مخ کې به ناستې وې او د لمانځه نه وروسته به يې لمونځ کوونکي له لمنې رانيول او پيسې به يې غوښتلې

زه نه پوهېدم چې د هغې سترګې راته په لومړې ځل ولې دومره اشنا ښکاره شوې هغه نه کومه عادتي سوالګره او نه د سوالګرۍ په چل پوهېده په زړه کې مې ويل چې کوم مجبوريت دغه کار ته اړکړې ده او بياهغه ورته والی چې د ښځې او وړې ماشومې نجلۍ په څېروکې وو بيخي د حيرانۍ وړ وو

يوه ورځ دجمعې په ماسپښين دجمعې له لمانځه وروسته ملا شمس الدين راته وويل چې ډېره حياناکه ښځه ده ماته کومه اطرافي پښتنه ښکاري چې د شرم او حيانه د ښار په نورو برخو او واټونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

کې سوال نشي کولی باید د جمعې په سر یوه غونډه وکړو او له خلکو نه کومک ورته وغوړو خدای
او وس چې هر څه وشول اخېر دواړه هم پښتانه یو د کلي او سیدونکي یو.دهغې په څېرژوند موکړي.
د ملا شمس الدین دا خبره مې خونبه شوه او پرېکړه موو کړه چې خبره یې د جمعې په سر یاده کړو
زه به د هغه په لیدو هر وخت له یو ډول ذهني کشمکش سره مخ وم اخېر هغه ماچېرته لیدلې !؟ تر مړاو
ښو لاندې تورې غتې او حیاناکې سترگې چې هروخت به یې لومړی زما په لاس کې کتابونو او بیا
ماته نیولې وې او حیران حیران به یې راکتل فقط لکه په چاچې د غرغرې حکم شوی وي خوپه دړه د
ودرېدو په مهال پړي ورباندې پرې شي
دملاشمس الدین سره تر دغه تصمیم وروسته مازدیگر له جوماته راووتمه زړه مې راغونډ کړ هغې له
حیا ډکې سترگې زما په لاس کې د حمید مومند په دېوان گنډلې وېبو پنځوش گون مې له جیبه
راووست او په چوپه خوله مې ورته ونیوه خو هغې سر ښکته کړ او زما د توقع خلاف یې کومه لېوالتیا
څرگنده نه کړه بیا مې غږ ورباندې وکړ
واخله !!!
ورو یې تر ژبه لاندې وویل
نه ...مننه
په حیرانۍ مې ورته وویل
نوڅه غواړې ؟
هغه.....هغه.....کې... کتا
نوره غلې شوه د ماشومې نجلۍ په سر یې لاس راتېرکړ او له ویښتو سره یې ځان مصروف کړ
یو قدم وروړاندې شوم
څه غواړې ؟
هېڅ هم نه هسې دلته کینم
سرمې درد وکړه چوفه خوله روان شوم او دمخامخ واټ لاره مې ونیوه
عجیبه ښځه ده هم سوال کوي اوهم له کبر او غرور ډکه ده
هسې دلته کینم ------هسې دلته کینم
دا جمله مې څو ځله په سرکې وکړنگېده
کور ته په رسېدو خپلې کوټې ته لاړم وړاندې په انگړ کې پلوشه تر ونې لاندې ناسته وه او له نورو
خورگانو سره یې د کومې مجلې پاڼې اړولې او ټولو خندل په کوټه کې اوږد وغزېدم د مایوسۍ اوماتو
تر بوج لاندې وم ځان مې په دې ملامتوه چې ولې مې د خپلو خورگانوغوندې خپله ښه له په ښارکې
بدله نه کړه ولې دهغوی په څېر خوښ او خوشحاله ژوند نه لرم اخېر دوی خوهم په کلي کی رالوېې

(c) ketabton.com: The Digital Library

شوې وې هو زمانه یې هم خوړې همزولې او ملګرې هلته پاتې دي خونن له کلي دلته زیاتې خوشحاله دي بله دا چې وخت ناوخت خپلې ټولګیوالې نجونې کورته راولي ټوکې ټکالې ورسره کوي
کلی مې په خیال کې وګرځېده
ترمړاوو بڼو لاندې تورې غټې او حیاناکې سترګې او غښتلي اندامونه او ترمینځ د ښمنۍ او تربګنۍ تور د بوالونه.......بېرته جومات ته راغلم
هغه ښځه چې هره ورځ یې وینم اشنا اوله زړه راښکونتیا ډکې سترګې تر مړاوو بڼو لاندې حیاناکې سترګې او داسې سترګې چې نظربې پوره ورخطاکړی یم او ځان راته په سیندلاهوښکاري
تلویزون مې چالان کړ
په یوه شنه او سمسوره دښته کې د یوه کلیوال زلمي ترمخ د وزو او پسونو رمه روانه وه لونګۍ یې په سر او ډانګ په لاس په رمه پسې روان دی او له ځان سره کومه سندره زمزمه کوي

سترګې مې ډکې ډکې کېږي
د لېونۍ مینې د لاسه

په دښته کې له شپونکي سندرغاړي سره یوه کوچۍ پیغله لرې لرې ګرځي کوچیانې جامې یې په تن تر مړاوو بڼولاندې حیاناکې سترګې په غلاغلا د زلمي شپانه د راتلولاره څاري

نه چا جانان کړمه زه
نه چاارمان کړمه زه
له سندرې سره یو ځای په شنه دښته کې روان وم او کلیوالې منظرې مې په خیال کې ګرځېدې په چورتونو کې ډوب تللی وم چې ور ټک ټک شو
پلوشه راننوته په خنداسره یې زیاته کړه
واه واه لالاجان مې په وینښه خوبونه کوې په ځای کې راسم شوم پلوشه مې ترڅنګ کېنښناسته او خپله کتابچه یې وغوړوله
په بې خبرۍ مې ورته وویل
د څه لپاره راغلې !؟
زما د غوصې په لیدلو په مصوعي ډول جدي شوه
هسې ماویل یو څوپوښتنې راته حل کړه چې صبامې په معلم صیب ونه وهي
ورته مې وویل
مهرباني وکړه ډېرورخبروته ضرورت نشته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددري دکتاب دري لغتونه مې ورته مانا کړل

د کتابچې پاڼه يې واړوله په غټو کرښو يې د ښکلا ليکلې کلمې ته ګوته ونيوه

لالادديې په مانا هم نه پوهېږم !

زړه مې ټکان وکړ

د خيال مرغه مې بېرته غرنيو ورشو ګانو ته لاړ يوې غرنۍ ښکلامې په ذهن زرينې اونرمې منګولې ولګولې ترمړاوو ښو لاندې تورې غټې اوله حيا ډکې سترګې غښتلي اندامونه اوترمنځه مودتربګنۍ اودښمنۍ ولاړ غرونه

خور مې راباندې غږ وکړ

اخېرپه پوهنتون کې يې څه سخته پوښتنه خو مې درنه نه ده کړې

په ځای کې راسم شوم

فکر مې ګډوډ شوزړه مې غوښتل چې يوه درنه څپېړه ورکړم خو هغې وار ړومبی کړ

وروړجانه دومره هم بې عقله نه يم مطلب مې دادی چې ددې ښار د خلکو ژبې ته څنګه اوړي ؟

بد بد مې ورته وکتل

له ځانه سره يې په لوړ اواز وويل

زيبايي ....زيبايي.........

له کوټې ووته او ورپې بند کړ

سبا ورځ چې د پوهنتونه راغلم په کورکې مې ډېر وخت تيرنه کړ د ماسپښين لمانځه ته د ابراهيم بن ادهم جومات ته روان شوم فکرونه مې هماغسې د تېرې ورځې په څېر ګډوډ وو د جماعت له لويې لرګينې دروازې نه د ننوتو په مهال چا د لمنې نه کلک ونيولم

کاکا......کاکا

يوه وړه ببر سرې نجلۍ ولاړه وه او کوچنی کاغذ يې په ګوتو کې کلک نيولی وو اومخامخ يې راته وکتل

کاکا دا.....

خبرې يې بندې کړې او کاغذ يې راته ونيوه په بيړه مې ترې وپوښتل څه دي ؟

په ماشومه ژبه يې ځواب راکړ

کاغږژ(کاغذ)دی

کاغذ مې پرانېست په ښکلي پښتو خط پرې ليکل شوي وو

ښاغليه ښښنه غواړم ستا په زړه کې به د ګڼو شکونو د الفاظو مچۍ راګومبېدلې وي او هره شېبه به دې چيچي خو زه مجبوره يم هغه هم په دې چې زه کومه سوالګره نه يم ستا نه زما د غوښتنې مطلب د حميد مومند صيب ديوان دی هيله کوم چې د يو څه وخت لپاره يې راکړې چې د خپلې تنهايۍ د غمونو سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

وژاړم ډاډه اوسه چې امانت به دې خوندي وي هيله کوم چې بل ډول شکونه د ې ذهن ونه خوري که باور رابانديې نه لرې د جومات مخامخ پلازې ته د غونډۍ تر څنگ وړاندې خړې خيمې زمونږ د استوگنې ځايونه دي

په درنښت

يوه بې کوره

سر رابانديې وکرځېد مخامخ مې وکتل هېڅوک هم نه معلومېدل وړاندې پلازې ته مې وکتل له کوڅو نه اخوا د غونډۍ په خالي لمنه کې کېږديو ته ورته څو د رنگارنگ جنډونه جوړې خيمې ولاړې وې

په لاس کې مې د حميد مومند ديوان ته وکتل او بيا نجلۍ ته ځير شوم چې د شلېدلو او زړو بوټو په څوکه يې ځمکه وهله

ورو وړاندې شوم

داچا درکړ

ابۍ

ستانوم څه دی چگوفه (شگوفه)

زړه نازړه مې کتاب ورکړاوجومات ته ننوتم

فکر مې گډوډ وو د ليک توري او کليمې مې په ذهن کې وگرځېد ې يوه شوم چې د کوم بې علمه او شډل مغزليکنه نه ده اونه يوازې لوستي کس ليکلې توري او الفاظ يې د کوم عادي ليکوونکي د خولې نه دي راوتلي

يوساعت وروسته چې ملا شمس الدين راغی ټوله کيسه مې ورته وکړه خو هغه دومره جدي ونه بلله يوازې په دې يې ټينگار ورکړ چې اړخلک دي له کوم ځايه رامهاجر شوي د ماښام له جمعې ورسته به د مرستې يو غږ ورته وکړو دغه سيا سره ماته ډېره درنه او حيانا که ښکاري بيايې وخندل

خو د عبد الحميد صيب ديوان دې هسې له لاسه و يو ست ما به هم کله کله خپله ورکه په کې لټوله ورته مې وويل چې امانت مې ورکړی له خيره ببرته يې راسپاري .

ملا شمس الدين وخندل

سلطانه د يوه انسان ښکلا په جامو او ظاهري مشخصاتو کې نه ده انسان په دې ښه ښکاري چې په سينه کې يې د ترحم او مهربانۍ ډک زړه ولري او په هر چا وسوزېږي

په شونډو مې خوره موسکا ورکه شوه

د ملا شمس الدين خبرې مې په سر کې انگازه وکړه

سلطانه د يوه انسان ښکلا په جامو او ظاهري مشخصاتو کې نه ده د ښکلا کليمه مې څوځله په زړه کې تکرار کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

او ورو ورو يوې غرنۍ ښکلا ته لاړم تر مړاو ښو لاندې تورې غتې او د حيا ډکې سترګې او غښتلي اندامونه او ترمينځ مود تربګنۍ او دښمني تور ديوالونه !
وروسته له دې ورځ په ورځ بدلېدم فکر مې کاوه چې يو څوک مې له شا رانيسي او شپه په شپه راته نږدې کېږي په خوب کې به هم يوې نااشنا سوالګرې منډې راپسې وهلې خو نظر او سترګې يې سوالګر ې نه وې درناوی ،حيا ،او کليوال غرور په کې له ورايه څرګند وو خو ددې سره سره مې د خيال او فکر په بديا کې خپله ورکه ښکلا لټوله ملاشمس الدين هم هر ځل د فطرت او تقدير پرېکړو ته د سر ټيټې مشوره راکوله او ويل يې چې تقدير ته ځنان سپارل د هوښيارانو کار دی د جومات دننه د هغه دا ډول خبرو دومره اثر درلود چې پرېکړه به مې وکړه چې په ټول عمر کې د کلي او ښکلا نوم بيا وانه خلم ټول وخت به پوهنتون استادانو او درسونو ته ورکوم نور به د خپلې کورنۍ سره ددې ډول چلند په ځای زما هر څه په مينه او خندا سره ترسره کېږي له دې نه دوه ورځې نورې تېرې شوې خو هغه سوالګره نجلۍ او ښځه مې بيا د ابراهيم بن ادهم د جومات په مخ کې ونه ليده ددې وېره راسره وه چې د حميد بابا شعرونه يې راڅخه وړي نه وي اوبې وعدې شوه خوملاشمس الدين ويل
-ضرور به يې راوړي
دريمه ورځ چې مازيګر د جماعت د کړکۍ ترڅنګه ناست وم او دمازيګر د زيړو رنځورو وړانګو ننداره مې کوله هماغه نجلۍ مې ناڅاپې مخکې راپيدا شوه
کاکا کتاب ....
په لاس کې يې د حميد مومند ديوان وو ترې و مې پوښتل دادې چاته وړی وه خو نجلۍ رډ رډ راته کتل او په منډه له جوماته ووته د کتاب پاڼې مې واړولې له پاڼو يې داسې مالومېده چې که پوره نه وي نو نيمايي خويې مطالعه شوی دی ځکه چې ځينې پاڼې يې په ګوتو تورې کړې وې او د پنسل ځينې نښې په کې وې دديوان په مينځ کې يوه سپينه پاڼه ايښې وه راوچته مې کړه او د پنسل ليکنواو کرښو ته ځير شوم
ښاغليه !ژوند هغه ګرداب دی چې تل د غرغړو په حال کې وي په دغه ګرداب کې يوازې هغه څوک کاميابېږي چې د لامبو چل ورځي په دغه ګرداب کې هغه څوک ډېر ژر ډوبيږي چې لامبو يې نه وي زده او د ژوند په روان سيند کې د پرمختګ پوري وتو او څپو ماتو لو توان ونه لري خدای(ج) دې له داسې ګردابونو په امان لره
يو ه بې کوره مرغۍ
احسان دې بياهم په لېمو
سترګې مې وموښلې شاوخوا مې وکتل وړاندې په کونج کې دوه سپين ږيري په ذکر بوخت وو او خپلې تسبې يې اړولې د جومات له مخامخ کړکۍ ژېړې وړانګې د جومات غولي ته رالوېدلې وې بهر د جومات په برنډه کې خلکو په کوزو اودسونه کول او دمازديګر د جمعې لپاره يې تياری نيوه حواس

(c) ketabton.com: The Digital Library

مي ګډ وډ وو مازدیګر له لمانځه وروسته د نورو خلاف وختي کور ته روان شوم د هغې د لیک هره جمله مې په ذهن کې ګرځېدله.
په دغه ګرداب کې یوازې هغه څوک کامیابېږي چې د لامبو چل یې زده وي درېیمه او څلورمه ورځ هم رابانديې همداسې بې خونده تېره شوه له ملا شمش الدین سره مې هم خبرې کمې کړې وې خپل د پوهنتون درسونه مې لوستل او په خالي وختونو کې مې د پخوا نو شاعرانو شعرونه مطالعه کول یونیم شعر به مې هم که لیکلو نو له کلیوالو انځورونو ،غرونو ،دښتو،سیند غاړو او دکروندو په یادونو به مالامال وو چې د ښار ملګرو به مې دغه انځورونه نه خوښول او زړونو به یې چندان او به پرې نه څښلې یوازې زه وم چې په یوازېتوب کې به مې خپل اودنوروکلاسیکو شاعرانو شعرونه لوستل
په پوهنتون کې وم درېیم ساعت نوی پیل شوی وو چې زنګ راغی موبایل مې را بهر کړ دکور شمېره وه په نرمه لهجه یې راته وویل
سلطانه یوځل کورته راشه لالا دې یوڅه ناروغه دی
زړه مې په درزا پیل وکړ په سترګو مې تیاره راغله خومخکې له دې چې څه ووایم تلفون یې راباندې پرې کړ اجازه مې واخیسته یوه ټکسي مې دربس کړه او د کورپه خو روان شوم ټول واټونه ګڼې ګوڼې نیولي وو خو هڅه مې کوله چې ځان ژر ورسوم وېرې هم اخیستی وم چې هسې نه کومه خبره نه وي.
کورته ورسېدم پلوشه په انګړکې تر ونې لاندې ناسته وه او په څېره یې د خفګان کرښې خورې وې زما په لیدو راغله لاسونه یې په غاړه کې را وچول او په ژړا شوه
سلطانه په لالابیا د زړه حمله راغله روغتون ته یې وړی د کتابونو بیک مې کېښود په منډه له کوره ووتم یوه ټکسي مي ونیوله او د څلوسوه بیستر یزروغتون په لور روان شوم
څلورسوه بستریزروغتون ته مې ځان ورسولوبهرګڼه ګوڼه وه هرڅوک دخپلوناروغانوپه لټه کې سرګردانه ووخومالیدل چې ځینو نمک حراموبه په همدې حالت کې هم نجونواویاهم په نرسانوپسې سترګې وړلې هغه زموږ دمشرانوخبروه یوله لوړې مړکېده بل یې ترسرلاندې ډوډۍ کتله په پوښتنه پوښتنه مې دپلارکوټه پیداکړه په منډه ورغلم خودپلارحالت مې ښه وومورمې سرته ورته ناسته وه زماپه لیدو یې خپله ځای ماته پرېښوددپلارحالت مې ښه ووپه شونډویې همښنۍ موسکاوغوړېده اوماته هغه وختونه راپه یادشول چې په ماشومتوب کې به مې کومه شوخي وکړه اویابه مې له پلوشې سره جنجال راغی نونوپلاربه مې راته دغوصې په ځای داډول موسکاکوله ، په تندي مې یې لاس ورکېښودخومورمې خبرې پیل کړې
سلطانه !
اوس ښه دی شکردی چې پخیرتېره شوه اودومره زوروره حمله نه وه لږوروسته له خیره کورته ځوستاراتګ ته هم حاجت نه ووخوښه شوه چې راغلې ، پلارمې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

سترګوکې دهغې خبرې تائیدکړې په بیړه پاڅېدم چې کوم یخ څېزورته دځنبلولپاره راوړم ، له کوټې نه بهر زماد پلاردد فتریوهمکاراوډرېورهم په انتظارخونه کې ناست ووپه دهلېزکې مخامخ لاړم ګورم چې ناڅاپه مې یوه وړه نجلۍ مخې ته راغله په سترګوراته اشنا ولګېده په لاس کې یې دجوسویوقوتی وواوسترګې له یوډول اشنازړه راښکونتیاڅخه ډکې وې ، یوه شېبه ورته تم شوم ماشومه نجلۍ په ډېره منډه لاړه اومخامخ کوټې ته چې وریې خلاص وونوته یوډول تلوسې اخیستی وم ورو ، ورو وریسې ورغلم وړاندې یوه ځوانه ښځه دوره خواته نږدې په بسترکې پرته وه اوماشومه نجلۍ یې څنګ ته نږدې په کټ کې کښناسته وړاندې څونورې ناروغانې هم په بستر ونوپرتې وې چې رنګونه یې دمړوپه څېرزېړتښې ووپه ټوله کوټه بې خونده چوپتیا واکمنه وه ماشومه نجلۍ یې په غوږکې وپسېده ناروغې په کټ کې ځان وخوځولواودوره په لوریې راوکتل زړه مې ټکان وکړترمړاووبېولاندې غتې اوله حیاډکې تورې سترګې اودغرنۍ ښکلاغښتلې اندامونه مې سترګوته ودرېدل چې ترمخ یې لاهم دتربګنۍ اودښمنۍ توردېوالونه ولاړوو.

هماغه سوالګره اوماشوم چې دابراهیم بن ادهم دجومات مخې ته به ولاړه وه یوڅوقدمه وړاند ې ورغلم اوپه کوټوکې دناروغانوبسترونوته ځیرشوم وره ته په نږدې بسترهماغه ښځې سرا ېښی ووچې مابه هروخت دابراهیم بن ادهم دجومات مخ کې په سوال لیده خواوس راته څرګنده شوه چې سخته ناروغه ده په غلچکې ډول مې سترګې دهغې په مخ ولګېدې چې دناروغۍ په سبب یې زېړرنګ غوره کړی ووهغه په اړخ پرته وه اودخپلې ماشومې په وېښتوکې یې لاسونه وهل ببرته په منډه لاړم دروغتون له نږدې کانتین څخه مې تازه مېوې اودمېوې اوبه راسره واخیستې یوځل بیاله ذهني کشمکش سره ګېروم دروغتون هماغه دهلېزته چې ورسېدم بیامې وړاند ې په هغې سترګې ولګېدې چې هېڅوک هم ورسره نه ووبې اختیاره مخامخ ورغلم دمېوې یوه پلاستیکي کڅوړه مې دبسترمخې ته په ایښې مېزکېښوده ښځې له کټ نه سررا پورته کړاوماته یې وکتل په ټیټ غږ چې حیرانې هم په کې وې یې وویل

داڅه دې؟

په جرئت مې ځواب ورکړ

دامېوه ده تاسې ورته ضرورت لری....دومره څه نه دي خوپه ډېرڅه یې قبول کړئ.

ترڅه لاندې یې وویل

(c) ketabton.com: The Digital Library

مننه خوتاسې مې ونه پېژندلی !

خبره یې په ستوني کې وچه شوه خوزریې دوام ورکړ

........هوریښتیا تا یوځل له دې نه وړاندې هم په مالوی احسان کړی وو زه احسان فراموشه نه یم بې له دې چې څه حیرانتیاوښایم هغه وخت مې په خیال کې وګرځېده چې یوې ماشومې نجلی لیک راکړاودحمید مومنددډېوان غوښتنه په کې شوې وه.

بېرته شاته لاړم په وره کې مې بیا پرې غږکړ.

که ماته دمرستې څه اړتیاوي نو حاضریم....هوریښتیا له ډاکترانو سره خوبه په دري کې کوم مشکل نه لرې ، بې له ځنډه یې ځواب راکړ

مننه زه په دواړو ملي ژبو پوهېږم په پېښور کې زموږ څوګاونډیان کابلیان وو. دشرم تراحساس لاندې ورڅخه روان شوم په وړاندې بسترونوکې نوروناروغانوهم زموږددغه خبروپه جریان کې موږته غوږنیولی ووخولکه چې په پښتونه پوهېدل ځکه یې چندان لېوالتیانه حس کېده .

مافکرکاوه چې هغه کومه ساده کلیوالـه ده خوالفاظویې ښکاره کوله چې پوره لوستې ده اوهغه دچاخبره یوڅوک ده دپلارخواته مې ورغلم خوترهرڅه زیات ددغه مېرمنې پېژندلوته لېواله وم ((ترمړاووښولاندې توري غټې حیاناکې سترګې یې ډېرې ځورونکې اواشنامعلومېدې ډاکترانوویل چې پلارمې دفشارسخته ناروغي هم لري اوله دې امله یې په زړه دحملې چانس زیات د ی ، په همدې خاطردوه ورځې پرلپسې روغتونه ته تلم راتلم اودخپل پلارخدمت مې کاوه خوپه هرځل راتګ سره به مې یوځل خامخادد غه نااشنامېرمنې کوټې ته په څه بهانه سروښکاره کاوه هغه هم که نوردخپل زړه نه وه خومجبوریت پوره راسره اشناکړې وه ناروغي یې معمولي وه نرسې ویل چې فشاریې هم ثابت نه دی اوګڼې رواني ستونزې لري په خوب کې دشپې راپاڅي اودلېونۍ په څېرنارې وهي کله جګړې اوبمبارۍ یادوي ، کله ژاړي کله اباباکله یوڅه کله بل څه وایي بس دغه اپلتې ویل دهغه لویه ستونزه ده حتی په ویښه هم ژاړي اوسلګۍ وهي.یوکوچی ډوله بوډایي وخت ناوخت احوال اخلي اوکوم بل سرپرست هم نه لري چې تراوسه دې دهغه پوښتنې ته راغلی وي

له دغې نرسې سره چې نوم یې عالیه ووزمااړیکې ورو، وروخوږې شوې هغه یوه ډېره خوش باوره مېرمن وه ډېروخت به بې په دې تېراوه چې دخپلوملګرودمعاشونوجایدادونواوژوندغندنه اوستاینه وکړي دځان په

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستاینه کې یې دومره افراط کاوه چې کله به یې ځان له پوهوډاکترانو هم پوه
ګاڼه ثوځله مې ورته وویل که ددغه مېرمنې په اړه راته یوڅه معلومات
راغونډکړي اودهغې له ژوندنه مې خبرکړي خوهغې ویل چې هغه دچاسره په
شخصي ژوندخبري نه کو ي کله چې داخبرې ورسره یادې کړم دیوډول
ناراحتۍ احساس کوي اوشونډې یې مرۍ مرۍ کېږي یوه ورځ یې راته وویل
دومره معلومات یې ترلاسه کړي چې ناروغه هلمندۍ مهاجره ده چې له
هلمندنه دلته راکډه شوې اوس یې دکاکاسره په کابل کې چیرته شپې تېروي.
یوه ورځ مازدیګر مهال له پوهنتونه ناوخته راغلم اودکورپه ځای روغتون ته لاړم دپلارپه
کوټه کې مې ګڼه ګونه وه اوګن همکاران اودوستان یې پوښتنې ته راغلي وو
ماهم مناسبه ونه ګڼله چې ورشم اوله هریوه سره ځان ځان ته ستړي مه شي
وکړم مخامخ دهمغې ښځې خواته ورغلم سرته یې ودرېدم هغه په بستره کې
ناسته وه اولیکنه یې کوله ګڼې پاڼې یې توري کړې وې خوزماپه لیدویې په
رنګ کې بدلون راغی پاڼې یې تربالښت لاندې کړې اوماته یې ښه راغلاست
وویلو په ورخطااوهیاجاني لهجه یې زیاته کړه
ته دېرمهربانه ځوان یې....
خومایې خبره ورپرې کړه
ناروغي دې څنګه ده؟
ترژبه لاندې یې ځواب راکړ
ښه یم ستاپلارڅنګه دی ؟
بدن مې تودشو حیران شوم چې زمادپلارنه څه خبره ده
ورته و مې ویل زما له پلاره څه خبره یې ؟
هغې پیکه خنداوکړه
دافکرمه کوه داډېره دوه مخې نړۍ ده دایوازې ته نه یې چې له عالیې نه زماپه اړه پوښتنې
کوې زه هم دچاپه پېژندلوکې دومره غافله نه یم
زه چوف ناست وم هغې زیاته کړه
وایه ولې چوف شوې دچاپه اړه معلومات حاصلو ل بده خبره ده
ورته و مې ویل
نوم دڅه د ی؟
نوم څه کوې ؟
غواړم ودې پېژنم اوستادژوند په اړه معلومات ترلاسه کړم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دماشوم په وېښتو کې يې لاس راتېرکړاوزياته يې کړه

دښکلاپېژندل چاته څه ګټه لري خوخيرددی اوس له دې ځايه لاړشه چې اکا مې راځي وعده کوم چې له هرڅه به خبرشې له کوټې يې روان شوم اودخپل پلارخواته ورغلم

***

دپلارمې په روغتون کې ټولې څلورورځې پوره شولې اوډاکټرراسره وعده کړې وه چې پنځمه ورځ به ښه شي اوکورته به يې رخصت کړوپه دې څلوروځوکې به هره ورځ دپوهنتون نه روغتون ته راتلم پلوشه اومورمې کورته واستو ل زه اوکوچنۍ خورمې له هغه سره پاتې شوو په دې دومره موده کې هره شېبه دهغه نااشنامېرمنې سيورى راباندې خوروو، کله به مې فکرکړچې دهغې ترمړاووبښولاندې له حياډکې اوښکلې سترګې هره شېبه راپسې دي اوماځان ته راکاږي خوبيابه مې فکروکړچې ممکن په دغه لېوالتيابه مې يوازې ددوی نرسه عاليه پوه وي ، پلارته مې دهغې دليدوپه وخت بهانه کوله چې بهرپه چمن کې مطالعه کوم پنځمه ورځ دپنجشنبې ورځ وه له پوهنتونه راغلم مورمې هم انتظاروه اوپلارمې روغ رمټ وواودپخواپه څېرېې مجلس کاوه

په خنداېې راباندې غږ کړ

والکه !دروغتون په کومه نرسه خوبه دې زړه نه وي بايلی ؟

چې هره شېبه رانه ورکېږې

ماوخندل خوپه زړه کې مې دشک يوه څپه تېره شوه بهرته ووتم اودهغې دبسترخواته ورغلم کله چې وروړسېد م په خالي بسترمې سترګې ولګېدې ا و زړه مې ټکان وکړزړه نازړه کوټې ته ورننوتم ديوې بلې ناروغې له پايوازې نه مې وپوښتل چې ددې ځای ناروغه چېرته ده ؟

هغې لومړی حيران حيران راته وکتل بيايې ځواب راکړهغه نورښه شوه نن سهارېې په اتوبجورخصت کړه ديوه سپين ږيري سره لاړه

په مات زړه راووتم لاڅوقدمه نه وم تللی چې له شانه چاراپسې غږکړ

سلطانه !

ورومې کتل ګورم چې عاليه راروانه ده اودکاغذونويوبنډل يې په لاس کې دی

سلام لکه چې دناروغ پوښتنې ته راغلی وې ؟داسې نه ده ؟

زه لاچوپ وم چې هغې خپلې خبرې وغځولې

خومتسفانه چې هغې روح دربښلو.

رنګ مې تغيرورکړاوسرراباندې وګرځېد

رېښتيا؟

عالېې زمادرنګ په اوښتووخندل

(c) ketabton.com: The Digital Library

واه ، وا ه دارنګ ته دې ګوره چې مړنه شي دروغ مې ویل هغه سهاروختي نوررخصت شوه په ناڅاپې ډول به یې په باربارستاپوښتنه راڅخه کوله خوماورته ویل چې زه نه پوهېږمه هوریښتیاپه اخرکې یې ستاپه نامه یو امانت راکړی هغه هم دیوڅوپاڼودغه بنډل چې ماته دکوم پخواني کتاب نسخه ښکارېږي څه چې په کې دي زه هم نه پرې پوهېږم خوهغې ماته ویل چې په دې کې هرڅه لیکلي دي ده ته یې ورکړه ویل یې چې دسترګوډېرې پوښتنې به یې په کې ځواب شي ،
زړه مې یوڅه قرارشو له عالیې مې مننه وکړه اوورڅخه روا ن شوم بې له دې چې ویې ګورم پاڼې مې په بکس کېښودې اودوه ساعته وروسته له خپل پلارسره ټو ل دهغه ددفترپه موټرکې دکورپه خواروان شوو،اوټول خوشحاله ووخوزمادخیال مرغان بیاډېرلرې تللي وو
***
سباورځ جمعه وه پوهنتون ته دتګ بیړه هم راسره نه وه خوددې سره سره مې ترسهارددې موقع پیدانه کړه چې په پاڼوکې راغلې کرښې وګورم کله چې له کارونوزګارېدم نودورځې لس بجې به وې دکوټې ورمې په ځان پسې بندکړپاڼې مې پرانستلې اوپه لوستلومې یې پیل وکړپاڼې مختلفې وې په یوه داسې لیک لیکل شوې وې چې ډېزاین یې پښتوو و و، په بیړه لیکل شو ې وې خوپوره واضح وې اولیک یې ښکلی ښکارېده ، دوه پاڼې خالي وې ددریمې پاڼې په مخ دیوې ځوانې نجلۍ ښکلی تصویرلګېدلی وودتصویرپه لیدومې زړه ټکان وخوړځکه ترې لاندې په غټوکرښودښکلاکلیمه لیکل شوې وه ،کلیواله ښکلا، ترمړاووبښولاندې تورې اوغټې حیاناکې سترګې ، غښتلې اندامونه اوترمینځ دتربګنۍ اودښمنۍ ولاړتوردبوالونه په تصویرکې یوه پوهنتوني نجلۍ په پارک کې په څوکۍ ناسته ده اوپه خفګان سره دکتاب پاڼې اړوي ، لاندې ورته لیکل شوي وو
په پخوانوسترګومې ګوره
که مې رنګ زېړوي دابه ستاله غمه وینه

دپاڼولیکنه ، تصویر، دنجلۍ نوم ، ټپه ټول راته حیرانوونکي وو،دپاڼوپه لوستلومې پیل وکړنږدې یوه بجه به وه چې ټولې پاڼې مې یې پرلپسې ولوستلې دوروستیوپاڼوپه لوستلونورزمادسترګوپه کاسوکې اوښکې دځایېدونه وې اوړېدوغځېدم اوله ځان سره مې وژړل ډېره موده وروسته مې یوځل بیااوښکوګرېوان لوندکړ، ماتردې دمه په خپل ژوندکې دوه ځله په خپل ژوندکې اوښکې تویې کړې وه یوهغه مهال چې له کلي ښارته راغلم ، اوزړه نازړه مې په ښارکې ژوندپیل کړ، په دغه راتګ کې مې دومره اوښکې تویې کړې چې ، په وچولویې نورپه دستما ل کې وچ ځای نه وو،اوبله داچې دشپې وې هغه مهال مایوازې خپل کلی کورنه بلکې خپله غرنۍ ښکلاچې ددښمنۍ اوتربګنۍ توردېوالونه یې په وړاندې ولاړووپاتې کېده اوبیانن ددغه داستان په لوستلو زماداوښکوهغه ځای ته ورغلې چینې یوځل دورځې په رڼاکې راوخوټېدې.په حالت کې مې پوره بدلون راغلی ووخوچاته مې حال نه ویلو اونه مې ددې جرئت ووچې حال چاته ووایم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دازموینوورځې راغلې په ورځ کې به یوځل خامخادابراهیم بن ادهم ، جومات ته تلم درس به مې ویلو اوپه خالي وخت کې به مې له ملاشمس الدین سره پوره مجلسونه کول ،اویابه وړاندې غونډیوته تلم اوپه شاوخواسیموکې به مې ښکلالتوله هیله مې داوه چې که یې یوځل وګورم داهغه ځایونه ووچې هغه مې لومړی ځل دیوې غیرمعمولي سوالګرې په جامه کې لیدلې وه خواوس یې درک نه وودلته په سلګونوکېږدی، دهغو کډوالووې چې دبهرنیوځواکونودبې رحمانه بمباریوپه سبب له هلمندنه دلته راکده شوي ووښکلاهم دمجبوریت بې رحمانه سیلیوله هلمندنه دکابل دغه جونګړوته راکډه کړې وه په دغه خیموکې هغه کسانوژوندکاوه چې په هلمندکې خانان ووخواوس یې دلته دسوالګروپه څېرژوندکاوه اوهره ورځ دشپې په تیاروادورځې په ګرمیوکې درپه درګرځېدل پوره یوه میاشت مې په همدې ډول تېره کړه اودهلمندی ښکلاپه لټه ګرځېدم خوله اوښکومایوسی اوخفګان پرته هېڅ په لاس نه راتلل .ملاشمس الدین هم په دې مسئله کې چندان لېوالتیانه ښودله .اوویل به یې چې د دغه خېمودهرې نجلۍ داستان ښکلاته ورته دی خوموږڅه کولی شوی؟ زه له پخوانه دبشر په هغوحقوقوچې په راډیوګانوکې به مشرانو ورباندې بحثونه کوي چندان باوري نه وم اونه مې دبهرنیومرستوته زړه ښه کاوه ماته یوازې دعاګانې راپاتې وې.
یوه میاشت وروسته چې دسمستړامتحانونه پای ته ورسېدل نورنورخصتي شوه پلارته مې وویل چې لومړی خوبه ټول رخصتي په کلي کې تېرووخوکه ټوله نه وي نوماته اجازه راکړه چې لاړشم خوپلارمې دمعمول خلاف دومره راته غوصه شو چې دلومړي ځل لپاره یې په رنګ کې بدلون راغی
احمقه !ځان درباندې تاوان دی پخواخومودښمن یوازې بازمحمد وو(زماتره)ووخواوس زموږدښمنان دشمېره وتي دي دحکومت مخالفین اوطالبان کلي ته په لاروهرهغه سړی له موټره کوزوي چې ږېره یې نه وي اویاپه حکومت کې دنده ولري په تېروڅوکلونوکې یې څوکسان دسړک په غاړه ویشتي دي ،انګرېزانواوامریکایانودطالبانوغوصه راپارولې اوهغه اوس په دې کسانوسړوي ، بازمحمد هسې هم زمادنه راتلولپاره زموږ په ضدا غزي کرلي ته اوس ځوان یې په دې خبروباید پوه شې که ارامي شوه بیابه له خیره ټول ځو بیادې هم که په کورکې زړه تنګېږي ، نوزه به په خپل دفترکې یوه دنده درته پیداکړم ،هلته به مقررشې اوپام به دې په بله وي هسې هم په کلي کې سړی بې سواده کېږي.
دپلارخبرومې پوره نهیلی کړم
که څه هم دومره وېره نه وه خوپلارمې له پخوانه یوڅه ډارن ووااولانجې یې نه خوښېدې بلخوازماکاکابازمحمدهم دطالبانوداعتمادوړکس وواوزموږپه ضدیې هرڅه کولی شول مورمې هم له تګ منعه کړم زا ری یې راته وکړې چې دموراوپلارمشرزوی یې تګ ته هېڅ حاجت نه شته.
په دې دریوکلونوکې که څه هم له کلي لرې ووخوزموږ دهقان علم ګل کاکابه په دوودریوکلونوکې له کلي یوځل ښارته راته اوپلارته به مې یوڅونغدې پیسې ورکولې مابه هم چې علم ګل کاکایوازې ولیده

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو د کلي په اړه به مې ورځخه ګڼې پوښتنې کولې کله به مې ترې وپوښتل چې کاکا خو به مې له چا سره خپلوي نه وي کړې نو و به یې خندل ؟
او زیاته به یې کړه
باز کاکا دې وایي چې زما د لور سیال لا تر اوسه په جهان کې نه دی پیدا شوی
زه په دې خوشحالېدم چې ښکلا لا تر اوسه پېغله ناسته ده پخوا به مې فکر کاوه چې هغه به هره شېبه او هره ورځ زما لار څاري خپل پلار ته به کنځلې کوي چې ولې یې زموږ تر مینځ د تربګنۍ او دښمنۍ تورد پو الونه درولي دي خو د هلمندۍ ښکلا د داستان په لوستلو مې د کلیوالي ښکلا تصویر په ذهن کې یوځه پیکه شو او فکر مې کاوه چې د هغې ښکلا تصویر دیوې بلې ښکلا په وجود کې ګورم
***
د رخصتۍ په لومړۍ ورځ له خپلې مور او پلوشې سره ښار ته لاړم سودا مو وکړه په ښار کې ځوځایه بهرنیو عسکرو لارې بندې کړې وې او بې ځایه تلاشۍ یې کولې په ښار کې یوځه وګرځېدو خو د مور مې هم زما په څېر ښار نه خوښېده ببېرته کور ته راستانه شوو ډوډۍ موتیاره کړه د ولس بجې به وې چې د مېلمنو کوټې ته لاړم له الماری نه مې د ښکلا راسپارلې پاڼې رواخیستې ، خو زړه مې تنګ وو په ذ هن مې د کلي بوی او د اوړي له کلیوالو وږمو ډکه هوا لګېده زه حیرا ن په دې وم چې ولې مې یوه اونۍ وړاندې په زړه کې دغه وېره نه وه زما په ذهني طرحه کې ما د رخصتۍ ډېره برخه په کلي کې تېرو له خو اوس داهرڅه دا وبو په سرلیکنې ته ورته وو مجبور شوم زړه مې په ښار کې ولګولو هڅه مې داوه چې ځان ته یوه داسې بوختیا پیدا کړم چې کلی رانه هېر شي .د همدې لپاره تر ټولو مهم د ادبیاتو مطالعه وه پیل مې یوځل بیا د ښکلا له پاڼو کړ پاس بالاخانې ته وختم او پاڼې مې بېرته له سره پیل کړې چې هره شېبه په کې پوره زړه راښکونتیا وه او تلوسه وه
***
زمانو م ښکلا د ی په ۱۳۸۷ کال کې په خپل ټاټوبي د هلمند ولایت په مرکز لشکرګاه کې اوسېدو اوزه د پنځلسو کلو نو وم زموږ شپږکسیزه کورنۍ د هلمند له ډېرو نېکمرغه کورنیو څخه وه په دې چې څوک په کې بې سواده نه وو او زما د پلار له برکته په کې هرچا زده کړه کولی شوی د دې ترڅنګ یې زموږ ګاونډیو او نږدې دوستانو ته هم د سواد نعمت رسېدلی وو زموږ د کورنۍ نورغړي زما لس کلن ورور میوند دوه وړې خورګانې چې مشره یې یلدا چې اته کلنه وه او کشره یې رڼا نومېده چې عمر یې شپږ کاله وو مور او پلار مې هم د عمر په لحاظ غښتلي او ځوانان وو پلار مې هغه وخت د طالبانو په حکومت کې د لښکرګاه د محکمې مشر قاضي وو د دې ترڅنګ یې تجارتي کارونه هم روان وو خو د د ې سره سره زموږ د تعلیم پوره غم ورسره و و په دې چې هغه خپله یو لوستی انسان و و او لوړې زده کړې یې کړې وې او یوا ېما انداره قاضي وو هغه په پېښور پوهنتون کې د شرعیاتو پوهنځی لوستی وو او د تنظیمونو په مهال یې په ګڼو کنفرانسونو کې برخه اخیسې وه لوړې دندې یې هم اجرا کړې وې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که څه هم هغه مها ل نجونو ته ددې اجازه نه وه چې زده کړې وکړي زمامورهم دولسم ټولګی لوستی
وو اوبیا یې زماد پلار سره کوزدن شوی وو زمادمور او پلار او زمور د کورني ښوونکي سید رسول کاکا په
مرسته زمور دکورنۍ شاوخوا نجونو ترلسم ټولګي پورې زده کړې وې اوددودی دپرلپسې هڅو په
سبب موا ستعدادله هغوهم لوړ وو چې رسمي ښوونځي یې لوستي وو
پلار جان مې شپه اوورځ هڅه کوله چې موږ د منظمې زده کړې له مخې وروزي په کورکې مودرې ټولګي
وو چې داتم نهم اولسم ټولګي کتابونه راته په کې سید رسول کاکا اوزما پلارپه ګډه تدریسول دغه
کورنۍ ښوونځی چې په پوهنې ریاست کې هم رسمي وو له لسم ټولګي نه درجه په درجه تردې دمه
رارسېدلي وو زه دلسم ټولګي په لسونجونو کې اول نمره وم په دې نه چې ښوونکی موزما پلار وو بلکې
خپل زحمتونه مې ووهڅه مې داوه چې تکړه لیکواله اویاهم ډاکتره شم ماچې کله سواده زده
کړنو بیا مې دپلار دکتابتون نږدې ټول کتابونه مطالعه کړل او پلار مې هرډول کتابونه راته راوړل
موږ به چې له درسه وزګار شو بیا به هرچا په خپل کورکې خپلو ما شو مانو ته هم زده کړه ورکوله چې ددې
ټولونو ښتګربیاهم زما پلار وواوڅوک چې دتعلیم په قدرپوهېدل نود عاګانې یې ضرورورته کولې
تر۱۳۸۸م کال پورې موږ دیوولسم ټولګي کتابونه هم خلاص کړل خود تقدیر فیصله بل ډول وه یوداچې
زموږ ښوونکی سید رسول کاکا دعمر په لحاظ کمزوری شو اودورپېښې ناروغۍ په سبب یې یوه ورځ
ساه ورکړه بل داسې اوازې وې چې امریکا په افغانستان حمله کوي دطالبانو حکومت رنګوي په یوازې
ځان مې پلار هم نه شو کولی چې دخپلو کارونو ترڅنګ موږته درس راکړي ددې ترڅنګ به یې اندېښنې
په دې زیاتې وې چې امریکایان راځي اوبیانوی انقلاب پیلېږي هغه که څه هم دطالبانو دحکومت له
ګنوکړنو سره له دنجونو په تعلیم بندیزاو داسامه نه سپارل اوکوکنار چې دی یې په کلکه مخالف وو
خو دامریکایانو اویانورو بهرنیو سرتېرو له راتلو یې هم کرکه کېده ویل یې چې هغوی خپل اهداف لري
او کله هم دافغانانو دارامۍ خیال نه لري چې له امله به یې یو ځل بیا افغانستان داور په لمبو کې وسوزي
هغه له خپلو ځینو ملګرو سره هم چې دحکومت لوړپوړي غړي وو داندېښنې شریکې کړې وې چې له
امله یې ورته ګڼې ستونزې پیدا شوې او دهغه په زیان تمامې شوې.
یوه ورځ خفه غوندې کورته راغی مورمې چې ترې دخفګان لامل وپوښته نو سوړ ځواب یې ورکړ
له دندې یې برطرف کړی یم دډارن اوادامریکادپلوي تورونه یې راباند ې لګولي په همدې
ورځو شپو کې داسې ځینې کسان هم په پټه ترورشول چې داسامه مخالفت به یې کاوه او طالبانو ته به یې
دنرمۍ مشورې ورکولې زما پلارهم داسې یو کس وو خوښه داوه چې یوازې له دندې ګوښه شو چې لامل
یې ټولې همغه خبرې وې چې له خپلو ملګرو سره به یې په مجلسونو کې کولې په شوروځوکې هلمند ته
دb52الوتکو لومړۍ ډالۍ روارسېدې ورو ورودرنې بمبارۍ پیل شوې دپلارمې له پخوانه هم
ډېرچورت خراب و و یوه میاشت وروسته مې یې مورته وویل چې له هلمندنه وځي مورمې یې هم
مخالفت ونه کړ ځمکه مو دهکان ته پرېښوده یوه ورځ سهاروختي کابل او له هغه ځایه دوه ورځې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروسته مخ په پېښوررروان شوو په راډيوکې مواورېدل چې دامريکا حکومت هره ورځ اروپايي هېوادونه دځان ملګري کوي اودافغانستان له ګاونډيوهوايي اډې غواړي اوپه افغانستان دځمکني يرغل لارې ګوري اوورته له اوسه پوره تياري نيسي په جلال ابادکې هم طالبان هم ورخطاوو دهرچاتالاشي يې کوله دلته وېره داوه چې پاکستان له امريکاسره دهرډول مرستې ژمنه کړې وه هسې نه امريکادتورخم له لارې ځمکنی يرغل وکړي اوياهم امريکان ورنه راداخل نه شي په هرصورت موږ پېښورته په ډېرګړاوواوخفګان سره ورسېدو په حيات ابادکې مې پلارپوره شناخت درلودخوزمالومړی ځل ووچې له هېواده بهروتلم دهغه ديوه دوست په کورکې مودرې ځلورشپې وکړې اوبيايې يوکرايي کورراته پيداکړچې په هغه کې مواواړول

له نېکمرغه چې له موږسره دپيسوڅه کمی نه وو په لښکرګاه کې دځمکې اوڅودکانونو نه چې په کرايه يې ورکړې و و پلارته مې پوره پيسې لاسته ورتلې يوه پوره يوه مياشت بې کاره وو خووروسته ورته خپل کوم ملګري دملګروملتونو دمهاجروپه اداره UNHCRکې دنده پيداکړه چې عايديې بدنه وو زه ميونداووړې خورګانې مې دمهاجروپه لېسه کې شامل شوو خوداکارهم په ډېرواسطووشو وروسته ورو ورودامريکايانو دنظامي يرغل اوبمباريوپه سبب ځينې نورې کورنۍ هم دلته راکډه شوې نورددې په ځای چې دهېوادپه حالاتوفکروکړم په رحمان بابالېسه کې مې خپلو زده کړوته په دوولسم ټولګي کې دوام ورکړهڅه مې داوه چې خپله وړتياوښايم په لومړيوکې زماځانګړې هلمندۍ لهجه دښوونکو زده کوونکو لپاره ډېره په زړه پورې وه خووروسته راسره عادت شول بايدووايم چې دومره هم نه پوهېدم لکه دلته چې مهاجرې نجونې اوهلکان پوهېدل خودپلارپراخه نظراوکورسونونيولو زماداستونزه هم حل کړه په ځلورنيم مياشتينيوازموينوکې دريم نومره راغلم چې داپه ځلوېښت کسيزه ټولګي کې ښه نومره وه انګريزي کورسونه مې هم ونيول اوشپه ورځ مې په درسونوکې کوښښونه کول يوکال وروسته له دوولسم ټولګي څخه فارغه شوم پلارجان مې راته دکانکورپه ازموينه کې داخله واخيسته اودپېښورپوهنتون دادبياتوپوهنځي پښتوڅانګه مې انتخاب کړه سوالونه ډېرسخت نه وو بله خبره داوه چې زموږ دټولګي نه يوازې شپږ نجونو غوښتل چې لوړې زده کړې وکړي ځينوويل چې کډه يې وطن ته ځي ځينوويل چې دپوهنتون اجازه ورته نشته خوماته مې پلار لاپه دوولسم ټولګي کې ويل دپوهنتو ن تياري نيسه ته بايدلويه ښځه شې اوښه شخصيت ولرې

دهغه اعتماداو تشويق زمادېرې لومړی رازوووپوهنتون څومياشتې وروسته پيل شو دلته نوپه لومړي ټولګي کې هلکان اونجونې ګډکښناستل دبې ځايه خبروپه ځای هرڅوک خپلودرسونوته متوجه وو دپوهنتو ن لومړی اووروستي سمسترونه ډېر سخت وي لومړی په دې چې يوڅوک له نوي تحصيلي سيستم سره اشناکېږي سمه اشنايي ورسره نه لري اووروستی په دې چې دفراغت اومونوګراف ليکلو غم وي اوله ملګرو بېلتون هم دردونکي وي په لومړي ټولګي کې ټول شپېته کسه وو چې دنجونو اوهلکانو شمېرنږدې سره برابروو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډېرې په کې څپله پېښوريان وو اونوربيا جلال اباد او کابل نه وو خو دلته ټول د کابليانو په نوم يادېدل وروسته چې يو څه بلده شوم دوه نجونې چې غوټۍ او هيله نومېدې او يو بل هلک دلښکرګاه وو چې سلطان نومېده ورسره ومې پېژندل هغوی ډېروخت دلته په مهاجرت کې تېرکړی وو چې زما په څېر له لهجې نه زرنه پېژندل کېدل او چا فکرنه کاوه چې دهلمند او يا کندهار به وي په لومړيو کې مې ملګري له هيلې او غوټۍ سره وه او د سلطان سره مې له سلام پرته دوطنداری په حساب ددرسونو او هلمند په اړه ځينې خبرې کولې هغه هم په دې چې سلطان ،هيله او غوټۍ له کومې بلې ليسې نه يوځای فارغ شوي وو اوملګري يې خوږه وه بله دا چې سلطان به کله کله خپلې لنډې کيسې هم د پښتو ټانګې په اونيزوغونډو او محفلونو کې اورولې غوټۍ او هيله هم څه ناڅه په شاعرۍ پوهېدلې او ګڼ شعرونه يې يادکړي وو همداسې دانورټولګيوال موهم داسې کسان وو چې چې له ځينورسنيو او اخبارونوسره يې کارکاوه

ماچې له ليکوالۍ سره له پخوانه مينه لرله تراوسه مې څه نه وو ليکلي ډېرې سوژې مې په ذهن کې پخې کړې وې هيله مې لرله چې يووخت يې وليکم استادانو به هم په دې ټينګارکاوه چې بايد ليکوالان شو ادبيات بې له ليکنې ، څېړنې او تنقيده په دردنه خوري خو ما به چې بيا هم هرڅه وليکل نو نه به مې خوښېدل خپله داستونزه مې مورته چې په يوه لومړني ښوونځي کې ښوونکې وه وويله خو هغې ويل چې په يوځل ځوک نه ملاکېږي به باربارېې وليکه پلارمې د ملګرو ملتونو د مهاجرو اداري دخپرونې څوکڼې راته راوړې چې دنړۍ د ګنو کډوالو ډېرې دردونکې کيسې په کې وې او په کيسو کې خپله افغان مهاجرهم راتلل چې دکيسو ترڅنګ په کې دهغوی په اړه خبرونه او داستاني مطالب هم وو يوه ورځ مې پلارله ځان سره د پېښورپښتو اکاډمۍ ته هم بوتلم اوله ګنو مخوروڅېړونکو ، ليکوالو او اديبانو سره يې مخ کړم ډېر و سترو ليکوالوراته دخپلې ليکوالۍ د پيل کيسې وکړې چې په لومړي سرکې زما غوندې وو اوخپلې ليکنې يې نه خوښېدلې اوليکنې يې زمانه هم کمزورې ښودلې خو اوس يې کتابونه په پوهنتون کې لوستل کېدل دهغوی بې ساري تشويق دومره وهڅولم چې ماويل زرکورته لاړه شم او يو څه وليکم او هغه څه چې په پوهنتون کې مې زده کړي او يالوستي په کې ټول عملي کړم له هغې خوا د اکاډمۍ مشرانوراته دادبياتو يو پنډ لاربښوونکي کتابونه هم راډالۍ کړل پلارجان مې که څه هم يوقاضي وو خو په لارويې دادبياتو په ارزښت ،ګټو او ديوه ملت په ژوندي ساتلو دومره خبرې راته وکړې چې کټ مټ دادبياتو ديوه ښوونکي غوندې ښکارېده.

***

يوه په زړه پورې خبره داوه چې له ميوند زماله وړوخورګانو اوځينوګاونډيوماشومانوسره په درسونو کې زماموږجانې مرسته کوله اوزه يې خپلو درسونوته پرېښې وم او دکورځينې کارونه به مې ورسره کول دشپې که څه هم ګرمي وه خو چپېټرنوټونه به مې را واخيستل دادب پوهنې په اړه به مې کتابونه اونوټونه ولوستل يوه شپه مې دادب پوهنې يو کتاب څوځله ولوسته دلنډې کيسې ژانرمې څوځله له ذهنه تېرکړاو بيا مې خپلې لومړۍ لنډې کيسې ته (دمهاجره) نوم ورکړاو ليکنه مې پيل کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې سوژه یې خپل پلار راکړې وه په کیسه کې یوه افغانه مهاجره له کابل نه داسې مهال راووځې چې مېړه یې په یوه راکټي برید کې وژل کېږي له خپل مشراتلس کلن زوی اوکوچنی اته کلنې لورسره کورپرېږدي پېښورته رارسېږي په یوه پنډغالي کې په خېمه کې ژوند تېروي مشرزوی یې دځان لپاره روزګارلټوي زده کړه ورنه پاتې کېږي بلاخېره دسړل جوړونې په یوه ساختماني شرکت کې کارورته پیداکېږي اوهلته ډبرې ماتوي یوه ورځ دورځونه وربانډې په غره کې کاڼی راولوېږي لومړی یې ملاماتېږي اوبیاپه یوه روغتون کې مري مهاجره مجبورېږي چې دنفقې ګټلو لپاره سوال وکړي خوداچې پښتنه ده سوال ورته ښه نه ښکاري اودایې ضمیرنه مني چې دخاوندله مرګه وروسته دې چاته لاس اوږدکړي وړوکې لوریې هم ناروغه وي بله ورځ یوتورمخی سړی راځي اولوریې دپیسوپه بدل کې ترې غواړي مهاجر ه مجبورېږي دلسوزروکلداروپه بدل کې خپله ماشومه لور پرې په دې هیله خرڅه کړي چې هغه به یې درملنه وکړ ي اوله مجبوریتونوبه یې وژغوري خوکله چې دتورمخې سوداګرموټرروان شي دمهاجرې زړه دردکوي یوه څړیکه په کې راځي دموټرله تورو ښېښنودهغې دوړې لوراوازراځي په زړه یې دردیوه بله څپه راځي له خولې یې وینه داره کوي اوپرمخې رالوېږي
کیسه مې په ډېروهنري الفاظو ولیکله اوده شوم دشپې مې هم همداسې یوه مهاجره په خوب کې لیدله څوځله دشپې پاڅېدم اوبېر ته به اوده شوم سهارمې دچایوڅښلوپه وخت کیسه خپلې موراوپلارته واوروله خوکتل مې چې ددواړه ژړغوني غوندې شول اوپه سترګوکې یې اوښکې وځلېدې افرین اوشاباسې یې راکړل پلارمې داهم راته ویل چې پته کړې دې ده خوداچې سوژه ده راکړې وه نوویې منله چې مالیکلې
سهارچې پوهنتون ته لاړم کیسه مې په تفریح کې غوټۍ اوهیلې واوروله چې نظرپرې ورکړي هغوی دواړوولوسته غوټۍ په خنداراته وویل
افرین له تانه هم ښکلې ده
په تعجب مې ورته وویل
زمانه !
هوته له خپلې ښکلاڅه خبره یې قاضي صیب (زماپلار)ملامت نه دی چې دښکلانامه یې دربانډې اېښې
بیایې ټوکې بس کړې راته ویې ویل
ډېره ښه ده
ماویل سلطان صیب ته یې ورکړه نوره به یې درته کر ه کړي هغه په کیسه لیکنه کې په ټول ټولګي کې مهارت لري استادانوهم ستایلې دی
په رخصتۍ کې مې همداسې وکړل درې واړه دکتابتون خواته لاړو سلطان دکوم پنډکتاب پاڼې اړولې اودمېزشاته غلی ناست وو زموږ په لیدوله څوکۍ پاڅېدپه رنګ کې یې لږ بدلون راغی مالیدل چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاسونه يې هم دمعمول خلاف لږڅه لړزېدل له مقدمې پرته مې کيسه ورکړه هغه څلورواړه پاڼې واخيستې زمادتشويق لپاره يې يوڅوخبر ې وکړې اومادليک ستاينه يې وکړه کيسه يې هملته سرسري ولوسته اوبيا په واه واه سرشو ويې خندل اوغوټۍ ته يې وکتل

زه په خپله کليواله ويارم هلمند خوماته يوکلی ښکاري زما په خيال کې هم نه وو چې يوه هلمندۍ نجلۍ به يو وخت پوهنتون ته راځي اوپه کيسه ليکنه کې به زما سره سيالي کوي

ټولو وخندل سلطان په کيسه کې ځينې خبرې وکړې اوڅوجملې يې اصلاح کړې خوماورنه وغوښتل چې خامۍ اونيمګړتياوې يې ببګاه په کورکې وګوري اوپه کاغذکې يې وليکې اوبيايې ماته وسپارې ځکه چې اوس هسې هم رخصتي وه

هغه هم په خوښيۍ ومنله داسې مې حس کړه لکه په دې خبره مې چې له کوم لوی عذاب نه ژغورلی وي سباورځ په پوهنتون کې دپښتوادبياتو دودې اوپرمختګ په اړه کنفرانس لپاره يوه مقدماتي غونډه وه دپېښور پوهنتون اوپښتواکاډمۍ ترڅنګ دلروبرګڼ ليکوالان اوادييان په کې راغونډ وو اوددغه لوی کنفرانس لپاره په تياريوغږېدل له همدې امله ټولګی بندوو کله چې غونډه خلاصېده سلطان مې خواته راغی ترڅنګ مې کښناست لومړی يې څوخبرې وکړې ددغه جوړېدونکي کنفرانس په اړه وکړې بيايې له څونوروپاڼوسره زماکيسه راکړه ويل يې چې ښېګڼې اوبدګڼې يې په کې ټولې ليکلې دي هلته په سټېج ويناوې کېدې اودلته دواړه په خبرومصروف و و خو دپخوا خلاف دهغه په خبروکې کله بندښت اوسکته راتله له خبرويې څرګنده شوه چې دلته په حيات اباد کې له خپلې موريوې خور اومشروروسره چې اوس په پېښورکونسلګرۍ کې ماموردی اوسي اوپلاريې چې يوفوځي افسروو پخواپه هلمندکې شهيدشوی دلنډو کيسو څوکتابونه يې هم راډالۍ کړل اوغونډه پای ته ورسېده

***

کورته چې ورسېدم له ډوډۍ خوړلووروسته مې همغه پاڼې راواخيستې په دوه پاڼوکې يې زمادکيسې په اړه ليکلي وو چې ډېره په زړه پورې اوښکلې موضوع په کې راغلې په خاميو کې يې ليکلي وو چې ځينې ګرامري قواعد په کې نه دي مرعات شوي اودخيال په خم کې ډېره نه ده رنګېدلې بايدډېره په هنراوخيالاتوسينګارشوې وی له دې پرته يې نورټول صفتونه ليکلي وو خوعجبه داوه چې صفتونه يې دکيسې نه بلکې ټول زماپه اړه وو چې زمادکړووړواوپه ټولګي کې دچوفتيااوخبرونه کول دريغ يې په باربارستايلی وو دکيسويوکتاب مې پرانست په کې وړوکی کاغذي پاکټ ايښی وو زر زرمې پرانيست په يوه رنګه کاغذکې ليکل شوي و و پاکټ مې څېرې کړاوپه ربږدېدلولاسونومې دکاغذ کرښې ولوستې په کې ليکل شوي وو

ګرانې ښکلا !

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماترننه داوسنۍ زماني په مینه باورنه لرلو اصلا په ما په کډوالۍ کې عمر په دومره مصروفیت کې تېرشو چې د مینې په مفهوم هېڅ پوه نه شوم او ترننه مې زړه دیوه تیاره او کنډر په څېر پاتې شو ما دخپلې مورنۍ مینې نه پرته بله یوه مینه هم په زړه کې نه ده لوبولې او په بازاري مینو مې باور هم نه وه
زه خبرې نه اوږدوم تاته به معلومه وي چې زه ښه تکړه ویاندیم خو ته ګورې چې تاسره مخ شم ژبه مې بندېږي اولاس مې رېږدي چې ته بیانه یې نوجوړاوروغ شم په دې کیفیت ته زمانه ښه پوهېږې ته باوروکړه چې زه په زړه کې کوم مطلب نه لرم اونه مطلبي انسان یم زړه مې ستالپاره دسپېڅلتیااوپښتني مینې نه ډک دی داهم له هغه شېبې چې ته مې په پوهنتون کې لیدلې یې ما دنورودمینې داستانونه ډېرلیکلي خوخپله مې مینه نه ده کړې ممکن ستا په زړه کې دغوټۍ اوهیلې په اړه څه تېرشي خو باید پوه شې چې زموږ ترمنځ دوروروولۍ اوخوروولۍ تاردی غوټۍ له یوه ځوان سره کوژده شوې اوهیله له بده مرغه چې له وړکتوبه دخپل کاکادزوی په نوم ده زه ستاځواب نه غواړم خولږترلږه باید زماحالت درک کړې اخردواړه په هغه ښارکې پیداشوي یو چې دکلتوري محدودیتونو سره سره یې خلک په مینه او انسانیت کلک پوره باورلري
هیله کوم چې دارازپه خپل زړه کې داسې پټ وساتې لکه په هدیره کې چې دمړورازونه خوندي وي
په درنښت
سلطان هلمند

زړه مې درزاکوله زه په دې وخت کې نولس کلنه پېغله وم په ټول وجود کې مې دهیجان یوه څپه خپره وه دهغه په لیک کې کومه بده خبره نه او په ریښتیاهم له سپېڅلتیانه ډک وو خودالومړی ځل وو چې مې د داډول یوه ځوان چې زماوطندارهم حسابېده داسې عاشقانه لیک ترلاسه کولو دپلارمینې ،اعتماداومهربانۍ هروخت زماپه ذهن کې دسلطان انځورپیکه کړی وو وروسته له دې په پوهنتون کې هغه یوه خبره هم نه شوی کولی اودیوه شوخ هلک په ځای ورنه ډېرارام اوغلی انسان جوړشوی وو په میاشتومیاشتومې هم له هغه سره بې له سلامه دمینې په اړه څه ونه ویل هغه فکرکاوه چې لیک یې په ماډېربداثرکړی که څه هم ډېرعمریې په پېښورکې تېرکړی وو خو کره وړه یې بیاهم دیوه حیاناک کلیوال ځوان غوندې وو
زه هم یوڅه په خپل دریځ پښمانه وم خو په پوهنتون اوپردي ملک کې راته مینه کول ښه نه ښکارېدل یوه ورځ یې دپوهنتون مجله هم راته ډالۍ کړه چې زماکیسه هم په کې دښوکیسه په پاڼوکې چاپ شوې وه دلومړي کال دواړه سمسټرونه همداسې په چوفتیاکې تېرشول په زړه پورې خبره داوه چې سلطان په دواړو سمسټرونوکې اول نومره شو اوزه پنځم نومره راغلم غوټۍ اوهیله هم په ښونومرو کامیاب شوې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړی تحصیلي کال په ختمېدو شو اورخصتي شوه په وروستۍ ورځ مې زړه ووچې سلطان ووینم اوورته ووایم چې زه ترې خفه نه یم خوهغه له شرمه هېڅ په مخه نه راته حتی داول نومره ګۍ دمبارکۍ ورکولوموقع یې هم رانه کړه چې زه وربانديږ ډېره مایوسه وم اوځان راته ملامت ښکارېده ځکه زه یې کلیواله یادېدلم اوباید تشویق کړی می وی زه پوهېدم که هغه دټولګي هرې نجلۍ ته دمینې خبره وکړي نوهغه به ورنه انکارځه چې له خوښۍ به په جاموکې نه ځایېږي
په رخصتیوکې زه غوټۍ ، هیله اوزموږ ځونورې ټولګیوالې چې پېښوریانې وې هروخت یودبل کورنوته تلو اویوبل ته به مومېلمستیاوې کولې یوه ورځ غوټۍ راته همدغه کیسه راواخیسته اوراته ویې ویل چې ته ډېره نېکمرغه یې
ماویل ولې ؟
ځواب یې راکړ
ته دسلطان غوندې یوه انسان اویوه ښکلي ځوان دخپلې مینې په توګه انتخاب کړې یې خوته بیاهم......
نورپه خنداشوه
یوه شوم چې سلطان دوی هم خبرکړي اویایې داکارد هغوی په مشوره کړی وروسته دواړوپرلپسې دهغوی صفتونه راته کول اوویل یې چې ځومره پېښوریانې دهغه دمینې ترې دي خوسلطان ورسره مینه څه چې معمولي خواخوږي هم نه لري
ماپه خوله ورته څه ونه ویل خوپه زړه کې په خپلو کړوډېره پښمانه وم سلطان چې ماپه تېریوه کال کې وځارلو ریښتیاهم یوپوه انسان وو دنوروځوانانواومحصلینوغوندې شله ګي په کې نه وه درخصتۍ په اوږدوکې مې په لومړي ځل حس کړه چې ماهم په غیاب کې په هغه زړه بایللی ځکه په بارباربه مې دهغه ښکلې څېره په خیال کې ورانه اوجوړه کړه
په زړه کې مې ورځ په ورځ دمینې خواږه دردونه خورېدل کله ناکله به مې ناځاپه دپوهنتون مجله راواخیسته اودهغه تصویرته به ځېرشوم چې دهغه له نوې کیسې سره په مجله کې چاپ شوی وو
***
دویم ټولګی مونوی پیل شو پوره مطالعه مې کړې وه ګڼې کیسې اومضامین مې لیکلي وو خوکله چې ټولګي ته لاړم لومړی هڅه مې داوه چې سلطان ووینم خودوه درې ورځې راته معلوم نه شو په څلورمه ورځ چې راغی نوسترګې مه شي مې ورسره وکړل اودنه شتون پوښتنه مې ترې وکړه ویل یې چې په رخصتیوکې هلمندته تللی وم په لومړي ځل مې دهغه سره نږدې نیم ساعت خبرې وکړې چې ډېرې یې دهلمند دیادونواوپه لښکرګاه کې دبهر نیوځواکونودبې ځایه بمباریواووژنوپه اړه وې له طالبانویې سرټکاوه چې ښوونځي یې تړلي دي دخبروپه جریان کې مې کتل چې زړه مې دربېږي اودهغه په رنګ کې هم بدلون راځي
اخرمې زړه راغونډکړلومړی مې ښښه ترې وغوښته اوبیامې په ګوډوماتوالفاظوپه دې پوه کړچې مینه یې راته منظوره ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروسته له دې ورځې به مووخت په وخت دمينې خبرې سره کولې خو دسلطان هغه حالت مې کله هم نه هېرېږي چې زماداقرارپه وخت دهغه په وجودکې راغی اوپه کوم نظريې ماته وکتل اوزه په کوم حالت کې وم لکه خزان وهلې پاڼه ټوله رپېدم اوحمزه باباشعرمې په سرکې انګازې کولې

غل دمحبت غلطېدی نه شي
څوک چې په محفل کې چاته نه ګوري

نورنوهغه راسره په درسونوکې هم پوره پوره مرسته کوله دهغه ښواخلاقوپه کمه موده کې زماډېلارخواخوږي اودرناوی هم جلب کړدمهاجروپه څوغونډوکې يې زماپلارسره هم وليدل اوپلارمې دموړپه وړاندې څوځله دهغه دښواخلاقواواستعدادستاينه کړې وه دهغه له برکته مې ليکوالي هم ښه شوه غوټۍ اوهيلې هم زموږ سپېڅلې مينه ستايله زماغرنۍ ښکلاپه ځای پاتې وه په پوهنتون کې ګڼو هلکانو سترګې راپسې وړلې خوکله به يې چې دسلطان سره په ګرځېدوکې يوځای ليدلم نوفکريې کاوه چې کورنۍ خپلوي سره لري نوځکه خويې زماسره خبروته زړه نه ښه کاوه
دويم کال مې ديوې سپېڅلې او خوږې مينې په خمارکې تېرکړچې بې دغوټۍ اوهيلې څخه پرته بل هېڅوک هم نه راباندې پوهېدل سلطان زمادتوقع خلاف هم دلوړواخلاقو اواستعدادمجسمه اوپه ځوانۍ کې ديوه ښه شخصيت نه برخمن وو ډېرځله به په ټولګي ، لاراوکتابتون کې سره يوازې شووخودهغه له خولې مې يوه خبره هم داسې وانهورېده چې دويلو دې نه وي ډېره شوخې به يې داوه چې په موسکابه يې زمادښايست ستاينه وکړه اوويل به يې چې زمامينې له درسه ويستلی دی خوداسې نه وه هغه په انګلېسي کورس کې استاد شو اواول نمره ګي يې هم ټينګه کړې وه چې ماپه زړه کې وياړپري کاوه نورراته داسې ښکارېدل چې خدای پاک هغه زمااوزه دهغه لپاره پيداکړې يو مابه چې د کړووړواودهغه په اړه دخپل پلاردريځ ته کتل پوره يقيني وم چې دراتلونکي ژوندپه شريکېدوکې به موکومه ستونزه نه وي دمينې دغه خوږو شېبوزه دژوندپه ډېرورازونو وپوهولم له سترګومې پردې لرې شوې دهغه پاکې مينې داسې دروا وسمسوروورشوګانوته يوړم چې ساعتونه په کې دشببو په څېر تېرېدل ،دنړۍ ټولوباغونوخوشبويي په کې خوره وه وړومومې قدمونه ښکولول بلبلانودمينې سندرې ويلې اودلمرزرينووړانګوله ګلپاڼوسره لوبې کولې هلته دسهارله شوره ډکې اودماښام په چوفتياکې ډوبې رنګينې شېبې دځوانۍ خوبونه ته ورته وې چې نه يې کو م شاعرپه شعرکې انځورولی شي اونه يې هم ددې نړۍ نقاشان په تابلوګانوکې پنځولی شي ماته داسې ښکارېده چې ددغه ورشوپه نازکوچمنونواوګلغوټيولومړي قدمونه ماايښي خوڅوقدمه چې لاړم راته څرګنده شوه چې دنوروانسانانود پښلونوخاورې هم په کې نشه کوونکې خوشبويي خوروي ماهم هلته درنګارنګ ګلونوپه بسترخوب پيل کړسترګې مې سره ورغلې اوهلته مې په بېهودشاتودمچيودښنوپه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څېرډګلونواورنګونوشيرې ځای ونيوه خوچې دنسيم يو ې خوږې عطرينې څپې له دغه نازدانه خوبه راپاڅولم نودرېيم ټولګی هم پای ته رسېدلی وو زماسلطان همغسې زماپه سترګوکې ښکلی وو لايې هم نوم دټولوټولګيوالوپه سرکې راته ليکنې مې هم دهغه له برکته په مجلواوروځپاڼوکې خپرې شوې وې چې ډېرلوستونکي يې زمادليدلوپه ارمان وونورنوزموږ پښتنه مينه هم دپټېدلونه وه په مينه کې به موترټولولويه جذبه دومره وه چې په يوازېتوب کې به مو يودبل لاسونه يوه شېبه ټينګ ونيول اوډېرډېرافراط به داووچې ديوه اوبل لاسونه به مو بې اختياره ترشونډويوړل اوښکل به موکړل

***

په دريم ټولګي کې په رخصتيوکې يو ه مهمه خبره داشوه چې غوټۍ مې موررابانديې خبره کړه اوله هغې مې دپټې مينې خبره پلارته ورسېده که څه هم زماپلارډېرمهربانه ووخوخپله مينه راته دهغه په وړاندې يوه سرغړونه ښکارېده زماوېره بې ځايه وخته برعکس پلارمې يوه شپه زه خپل څنګ ته کښېنولم زمااوسطان دمينې کيسه يې راواخيسته اوپه دې يې ملامته کړم چې ولې دې پخوازه نه خبرولم سپېڅلې مينه کومه ګناه نه ده اخرماهم ستاموږپه مينتوب کړې وه دهغه په دې خبروچوفه خوله له کوټې ووتم اوبيامې يې دمورسره ترنيموشپوخبرې کولې خوزه لکه کوم لوی جرم مې چې کړی وي په خپله کوټه کې ناسته وم اوځان مې په مطالعه مصروف کړی وو

دشپې په سهارمې څه ليکل چې دکورتلفون ته دسلطان زنګ راغی و رباندې بندمې کړيوې بلې کوټې ته لاړم اوهلته مې ورسره په ارام خبر ې پيل کړې سلطان مې خبرکړچې دمينې خبرې موغوټۍ زماترپلاره رسولې خوهغه ددې په ځای چې ورخطاشي ويې خندل اوزياته يې کړه

لبونۍ هېڅ فکرمه کوه زه وايم له دې وېرې به دې ټوله شپه په ويښه تېره کړې وي هغه کارهم زماپه خوښه شوی ماخپله کورنۍ خبره کړې غوښتل مې ستاپلارمې هم خبرشي دريمه ورځ له خيره جرګه درځي ګوندې خدای دزماکړي اخرديوه وطن يو هغه وخندل غږيې لږ پيکه شوبيايې زياته کړه

وروراومورمې خوښ دي اوزمادا پرېکړه يې ستايلې خدای دې وکړي چې هرڅه سم ترسره شي خوڅه يادونه دې ته هم پلارته وکړه شرمېږه مه زمااوستادراتلونکي ژوندخبره ده څه ټوکې خونه دي اونه هم خدای مه کړه کومه ګناه ده هغه دعبدالله مقري سندره دې نه ده اورېدلې

اوتابه ماته راکوينه....

زه تلوارکومه......

هغه وخندل خومادبېښنې په غوښتلوتلفون پرې بندکړچې خبرې ښې نه دي

***

همداسې وشول پلارمې هم په تلفون کې دسلطان له ورورامان الله سره چې په کونسلګرۍ کې ماموروواوپه امان سره يې شهرت درلودپه دې اړه خبرې کړې وې دهغوی جرګه چې پنځه کسه وه راغله پرېکړه دهلمندپه ځای دپېښورپه دوداودوستوروشوه زمادسمال يې ورکړدهغوشېبودخوښيوبيان کله هم نه شي راتلی ،زه دهغه چاپه نوم شوم چې پرې مينه وم درېيم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټولګی هم پای ته ورسېد زما او سلطان په یوځای ګرځېدو نورهېڅ نېوکه نه وه خو پېښتني احساس بیا هم ددې اجازه نه راکوله چې ده رچا په مخ کې دې خبرې وکړو زه اوس دهغه کوژدنه وم او په درسونو کې مویو دبل سره پوره سیالي کوله ماته ځان دد ې نړۍ ترټولو نېکمرغه نجلۍ ښکارېده هغه ورځې زما دژوندله ډېرو ښکلو او رنګینو ورځونه وې لنډه دا چې په څلورم کال فارغېدلو نو یوه ورځ وروسته زموږ واده هم په خوښۍ سره ترسره شو زه دسلطان اوسلطان اوزما شو ماله دې نه پخوا دمینې ډېرداستانونه لوستي ووخو پایله یې زموږ خلاف وه دلته باید ووایم چې زما سره داسې الفاظ نشته چې دخپل پلار جان او ګراني مورجانې ستاینه اومننه پرې وکړم هغوی زموږ دزده کړې لپاره خپل وطن پر ېښود او بل وطن ته را مهاجرشول هغه زما دخورګانو اوورور جان لپاره خپله یوه برخه ځمکه هم خرڅه کړه ځکه هغوی په یوه خصوصي لېسه کې زده کړه کوله دمهاجرو په اداره کې هم ګڼ مهاجر زما د پلار له کارونو خوشحاله وو او هغه ورسره په وخت لازمه مرسته کوله

په هغو شپو کې له خوښۍ په جامو کې نه ځایېدم چې زه یې دخپل ژوند نېکمرغه ورځې شپې بولم هغه په دې چې یو له پوهنځي نه پنځم نومره فارغېدلم او بل دا چې خدای یو ښکلی پوه دژوند ملګری را په برخه کړی وو.

خو کله چې پنځه میاشتې وروسته دواده په ورځ زما ډولۍ دسلطان کورته روانېده پام مې شو چې دلو مړې ځل لپار ه مې د پلار جان سترګې له اوښکو ډکې دي هغه په ډېرو سختو ورځو کې هم نه ووژړلي اونه هم دومره خفه شوی وو دهغه اوښکو زما ورپام کړ چې دمور او پلار له هغه خوږې غېږې جدا کېږم چې دخپلې مشرې لور په توګه یې په پوره نازونو رالویه کړې وم زده کړه یې را باندې کړې وه او داسې چاته یې واده کولم چې زما دخپلې خوښې ځوان او دخیالونو ملګری وو

سلطان دویم نومره فارغ شو په پوهنتون کې یې داستادۍ لپار هم چانس درلود خو هغه نه غوښتل اویوې بلې خیریه موسسې ته یې اسناد ورکړي وو

۱۳۸۵ کال وو دپاکستان حکومت یو ځل بیا په جدي توګه له مهاجرو وغوښتل چې خپل هېواد ته دې ستانه شي ځکه دهغوی په اصطلاح اوس په افغانستان کې پراخ بنسټه حکومت راغلی وو دا یې هم ویل چې ټاکنې ترسره شوې دکرزي حکومت ارامي راوستې او جګړه نورپای ته رسېدلې په راتلونکې یوه میاشت کې چې هرڅنګه وي باید ټول مهاجر کمپونه خالي کړي یو ان اچ سي ارهم ددغه میاشتې په تېرېدو خپل ګڼ کارکوونکي ویستل چې ظاهرا یې دبودیجې کمښت اود کارونو سپکوالی بهانه کړی وو په دغه کارکوونکو کې یو زما پلار هم وو په بله میاشت کې نامعلوموکسانو دپېښور دکونسلګرۍ دمامورینو په یوه موټر په حیات اباد کې ډزې وکړې درې څلور کسه یې ټپیان شول چې یو په کې زما لېورامان (دسلطان مشرورور) و وهغه هم دسلطان غوندې نېک انسان وو خو متسفانه چې زخمونه یې کاري وو اویوه اونۍ وروسته یې په روغتون کې ساه ورکړه ځوانه ښځه اودوه ماشومان یې موږته راپاتې شول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوه شپه مې پلارزموږ کورته راغی ویل یې چې نوردلته نه پاتې کېږي اوبېرته لښکرګاه ته ځي هلته اوس یوڅه ارامي راغلې دبیارغونې کارونه پیل شوي اومکتبونه پرانستل شوي دي ، کاراهل کارته سپارل کېږي سلطان هم چې دورورمرګ وربانديې له حده زیات اثرکړی وو له پېښوره یې کرکه کېده اوله پلارسر ه مې یې تلوته تیاري ونښوده وروسته یې هغه موسیسې ته چې ده په کې په ښه پوست کارکاوه استفاورکړه ماته یې ویل چې دنده درته پیدا کوم خوموریې (زماخواښې) ددې مخالفه وه چې په پردي ملک کې دې دنده واخلم پنځلس ورځې وروسته دنوروماهاجروسره زموږ کډې هم دهلمند په لوررواني شوې دومره هم په دې وځنډېدو چې دورورااوخویندوتعلیمي اسنادمونه ووجوړکړي سلطان ته کونسلګرۍ داوړاندیزهم کړی وو چې دامان په ځای دنده اجراکړي خودسلطا ن دادنده نه خوښېده

اوویل یې چې زه یودپلومات نه بلکې ادیب یم اوپه خپله برخه کې باید خپل استعدادوازمایم یوماښام موږ ټول دتورخم له پولې واوښتو اوډېره موده وروسته راباندې دخپل وطن هواولګېده وړاندې دپولیسوترڅنګ دبهرنیوسرتېروګڼ ټانکونه هم ولاړوو له هغه ښاره وتم چې مامینه اوزده کړه په کې کړې وه سلطان ته مې وکتل چې سریې زماپه اوږه ایښی وو اوارام خوب یې کاوه

***.

دویمه ورځ لښکرګاه ته ورسېدوپه لاروکې مووليد ل چې په سړکونوکارروان دی ځای ځای دبیارغونې کارونه هم روان وو خوهرځای بهرنیوسرتېروهم کلکه تالاشي کوله دبهرنیانوپه بمبارۍاودطالبانوپه حملوکې ګڼ هغه کسان وژل شوي وو چې موږ په لښکرګاه کې پېژندل ، دوه ورځې موږ هم دخپل پلارپه کورکې تېرې کړې وروسته دسلطان دوی خپل کورته لاړوچې کاکایې مخکې له مخکې ورته خالي کړی وو اوځینې وران ځایونه یې رغولي وو دلته حالات هسې هم نه وولکه په پېښورکې چې ویل کېدل اویاموله راډیوګانواوربدل خویوه خبره چې زمالپاره په زړه پور ې وه داوه چې دنجونولپاره په لښکرګاه کې ښوونځي رغول شوي و و چې په توروجامواوسپینوپړوونوکې ګڼې نجونې ښوونځیوته تللې . پلارمې ځوورځې وروسته بېرته دلښکرګاه په محکمه کې دنده ترلاسه کړه سلطان ته دولایت په مقام کې ډېر زردانګلیسي ژباړن اومطبوعاتي کارکوونکي په توګه دنده پیداشوه چې په وزګاروخت کې یې ځودولتي ریسانواونوروزده کوونکوته هم انګلیسي ورزده کوله ماهم په یوه منځني ښوونځي کې دښوونکې دنده واخیسته.

دوه میاشتې وروسته زمااوسلطان دمینې لومړۍ وغوړېده اونوم مو پرې شګوفه کېښود شګوفې زموږ دمینې وړمې خورې کړې په کورکې موله مودو مودووروسته دیوه ماشوم دژړاغږ اوچت شو اوپه موږ له یوې خوږې سندرې نه هم خوږ لګېده ، دسلطان په مخ به بیاهم دحیاڅپه خوره وه کله به یې چې زماپه غېږ کې شګوفه ولیده نوموسکی به شو اومخ به یې بله خواواړولوچې ماته به یې دپوهنتون دوخت دنااشنایۍ وختونه سترګوته دورول خوزمادلېوره امان کونډې اودهغه ددوماشومانوتنکیوڅېرودغه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوښي ترخپل سيوري لاندې راوستې وه که څه هم سلطان هره شپه هڅه کوله چې دغه دوه ماشومان خوشحاله وساتې اوله هرچانه ورباندې ډېرپام وکړي ددې سره سره شګوفه لاس په لاس ګرځېده ډېرونازولوا وښې پالنې ، پلرنۍ اومورنۍ مينې داسې وغوړوله چې په څلوروپنځوميا شتوکې ديوه کلن ماشوم غوندې ښکارېده.

خوله بده مرغه چې د۱۳۸۵کال له نيمايي وروسته زموږ له کورنۍ څه چې له ټولې لښکرګاه خوښۍ لمنه ټوله کړه په څوځايونوکې امريکايانوېر حمانه بمبارۍ وکړې يوه ورځ دامان کونډه له خپلوماشومانوسره مارجې ته دخپلې پلارګني يوه واده ته تللې وه خويوتصادف داوو چې دشپې په واده بمباري وشوه سهارخبرراغی چې په بمبارکې شل کسه وژل شوي دي چې ټول ملکي وګړي دي خووروسته څرګنده شوه چې دڅلوېښتوپه شاوخواکې کسان په کې وژل شوي دي له بده مرغه چې دامان کونډه اوماشومان هم په شهيدانوکې پيدا شول شهيدانو ورته ځکه وايم چې دوی ټول مظلومان اوديوې نامقدسې جګړې قربانيان وو هېڅوک هم په دې کې شک نه لري چې دغه کسان بې ګناه اوبې سرپناه وو خوانښې مې له ډېرخفګانه په ورځ کې درې څلورځله ضعف کېدله لس ورځې وروسته يې له ډېره خفګانه په خپل کورکې ساه ورکړه اوزموږ په سريوبل اسماني کاڼی هم راپرېوت نورنوما اوسلطان ته بې له اوښکواودردنه پرته بله څه نه وو پاتې هره شپه مې له خوښۍ تشه وه له ويراوغم کې تېرېده خود تقديرزړه لاهم په موږ نه ووسوړشوی پلارمې له څوهمکارانوسره کندهارښارته دکوم قضايي سمينارلپاره تللی وودوه شپې يې تېرې کړې له هغې خواچې راته دکوم شيطان په سبب دطالبانوپه کمين وربرابرشو دغه شيطانت ورته يوه داسې کس کړی ووچې پلارمې دهغه ناحقه پلوي نه وه کړې دربېمه ورځ خبره شوم چې زمادپلارپه شمول دمحکمې دڅلورونوروکارکوونکو په مرميوسوري سوري جسدونه لښکرګاه ته راوړل شوي دي ددې غم بيان زماپه الفاظوکې نه شي راتللی بله ورځ خبرراغی چې دسلطان يوازينی تره په ترياکوله قاچاکبروسره په کومه لفظي لانجه کې دهغوی لخواپه ډزو ووژل شوسلطان ته هم ګواښونه کېدل چې خپله دنده پرېږدي يوه شپه يې راته وويل چې هلمند يوځل بيادپېښورپه نيت پرېږدي خوپه لاروباوري نه دی چې دطالبانوله وېرې به خوندي ووځي ځکه طالبانوهم دبهرنيوغوندې هرځای تلاشۍ کولې په راديوکې مواورېدل چې بهرنيان چې په سرکې يې امريکايان دې د طالبانوپه ضد سخت عمليات پيلوي ټول خلک يوځل بياپه وېره کې وو خودغه عمليات کومه نوې خبره نه وه هره مياشت به ملکي خلک دطالبانواودحکومت دپلويانوپه نوم دطالبانوپه بريدونوکې اودحکومت اونړيوالوځواکونوپه بمباريوکې وژل کېدل اويابه ټپي کېدل دوه کاله په همدې ناورين کې تېرشول هرچاتمه لرله چې په نوې مياشت کې به حالت ښه شي امن به راشي خوهرڅه برعکس ختل دنجونومخکينې فعال ښوونځي دطالبانوله وېرې وتړل شول په شاوخوا وولسواليوکې هره ورځ ګرمې جګړې روانې وې چې يوازې موږ ليدلې اوموږ يې قربانيان وو بې ځايه مرګونه کېدل تردې چې خپله دلښکرګاه ښارهم خوندي نه وولاهم داسې کسان و چې زمادپلار

(c) ketabton.com: The Digital Library

غونډې فکرونه يې لرل اوددغه تاريخي ښار څخه يې دعلم اوپښتني فرهنګ دټاټوبي جوړلوفکرونه لرل خوبايدچې سرونه يې په لاس کې ګرځولي وی ځکه اوس ددې ډول ارمانونوپوره کول اوپالرل دسرپه بيه تماميدل

زمادپلار اودهغه دملګروپه ذهن کې دبست دتېربرم يادونه وو دلته رسنيواومطبوعاتو ددروغوژبې هم غځېدلې وه بهرنيان هم دحکومتي چاروا کوغونډې په دروغوعادت شوي وو دحکومت اومخالفووسله والومېړانه داوه چې يوبل ته دتلفاتوشمېره يوله بل نه لوړه وښيي دغورسنيوهلمنددنړيوالوپه خولوکې پوره مشهورکړی وو دلندن اوواشنګټن په ځېرپه رسنيوکې يادېده اوبهرنيان يې له نامه سره پوره اشناشوي وو ددې ولايت په اړه يوازې دمرګ ژوبلې اوجنګونوخبرونه خپرېدل په سلوکې په کوم يوخبردبيارغونې په اړه وو ترياک هماغسې په جوش سره کرل کېدل لکه دطالبانوپه پاچاهۍ کې چې وو اوس دکيسه ليکنې لپاره سوژې ډېرې وې خو خوپه ماکې دليکلوتوان اومينه نه وه پاتې هره شپه اوهره ورځ دکيسه ليکنې لپاره يوه سوژه وه خوداهرڅه په روغوزړونوکېدل اوس راته خپله ځان دژوندپه کتاب کې ديوې کيسې اتله ښکارېدله ،هغه څه چې په هلمندکې تېرېدل يوازې ماغوندې بې وزلونجونوته څرګندېدل اوموږ وربانديږ ترهرچاوړاندې ښه پوهېدو.

زماوېره هغه وخت لازياته شوه چې سلطان به هرمازديګر دپوليسو يوه رنجرموټر ترکوره رارسولو مابه په باربارزاری ورته کولې چې کابل ته لاړشو له دولتي چوپړنه تېرشه هلته ته کولی شې په هره رسنۍ کې کاروکړې داوسنۍ زمانې له عالي مهارت انګلېسي ژبې څخه برخمن يې خوهغه به په حسرت سره ويل چې خپل هلمندته بايدپام وشي ګوندې وي چې يوه ورځ هلمنديان واقيعت ته غاړه کېږدي بهرنيان دغه عمليات پای ته ورسوي اودغه خلک چې ټول هېواداو حتی نړۍ ته يې دمرکواوجرګودرس ورکړی يو وخت دخبروله لارې رامات کړي خودهغه داخيالونه ماته ديخ له پاسه نوشته ښکارېده دايې هم ويل چې که زمامور يې ورسره ومني نوله ميونددوی سره به په ګډه په يوه کورکې ژوندپيلوي.

***

۱۳۸۸ لمريزکال دثوردمياشت وه له ساړه ژمي وروسته بياطالبان فعال شوي وو يوه ورځ دشپې اوده وو چې په تياره کې شورماشورشو اودډزوغږونه واورېدل شو ل پوليسوپه لاسپيکرونوکې نارې وهلې چې له خپلوکورنومه راوځئ ښارته طالبان راننوتي داناري اوشورهره خوادځنګل داورپه ځېرخپورشو پرلپسې ډزې هم دپخوانه په لوړاوازپيل شوې زماسره مې دموراوخورګانووېره وه ځکه دهغوی کوردښارپه څنډه کې وواوموږ يوڅه په امن کې وو سلطان ته مې وويل چې ميوند ته تلفون وکړي همداسې يې وکړل ماليدل چې دلومړي ځل لپاره دسلطان لاسونه لړزېږي له هغې خوادميوندله شوره ډک اوازراغی ګډې وډې خبرې يې کولې خودومره ورباندې پوه شوو چې ددوی له کوره بهر په شاوخواکورونووسله وال طالبان چې مخونه يې پټ کړي ورختلي دي دوی په کورونوکې پناه اخيستې

(c) ketabton.com: The Digital Library

اومور ته وايي چې شورمه کوی هره شپه مو په مرګ اونوروښکنځلوګواښوي په همدې خبروکې ديوې چيغې سره دهغه اوازبندشوشپه پس په هواکې دجيټ الوتکواوازونه واورېدل شول چې په تيته فضاکې يې الوتنې کولې له دې غږونوسره که څه هم عادت شوي وو خوپه شپه کې ډېروېروونکي ښکارېدل څوځله يې دښارکومه څنډه بمبارکړه او د ډزوغږونه روان وو نيمه شپه اوازونه يوڅه غلي شول خوبهرته هېڅاهم دوتلواجازه نه لرله زمادموراوميوندتلفونونه هم بندوو دسهاررڼاپه خورېدوه پاڅېدم مورېټوله شپه په ويښه دپښوپه سرتېره کړې وه سهارهسې پرموښکی ورېږ وم خوکتل مې چې سلطان مې ترڅنګ نشته فکرمې وکړچې جومات ته دلمانځه لپاره تللی اويابه دشپې دپېښې په اړه له چانه معلومات راټولوي که څه هم هغه بېګاډېروپوليسواوامنيتي کسانوته چې ده ورسره پېژندل زنګ وهلی وو خودهېڅاسره هم ددې ناڅاپي پيښې په اړه معلومات نه وو بهرته مې وکتل ټوله فضاګردونوپوښلې وه لاهم په هواکې ګردجنه وربځ خپره وه په اسمان کې دالوتکوپيکه غږونه اورېدل کېدل شګوفه چې اوس څلورکلنی ته نږدې کېده په خوارړه خوب اوده وه اوکله کله به يې شونډې موسکی شوې خونه پوهېږم چې کوم خوب به يې ليده په کومه کوڅه کې به يې له چاسره لوبې کولې کله کله به يې خنداهم وکړه چې ماته حيرانوونکې نه وه هغه زمااوسلطان دمينې لومړی ثمره وه اوپه دواړودومره ګرانه وه چې سلطان به ويل چې ترڅومې شګوفه په لومړي ټولګي کې نه وې داخله کړې بايدزمورپه کورکې بل ماشوم نه وي زه نه پوهېدم چې هغه ولې داخبره کوله اوولې يې په ژوندکې يې تردې دمه ديوه ماشوم دلرلوهيله درلوده !!!

زمازړه بې واره په سلطان پسې درزېده نږدې اته بجې وې چې په دروازه راننوت مخ يې يوڅه سپېره وو ايله اوس مې پام شوچې دکوردروازه موخلاصه پاتې ده مخ يې سپېره وو اوسترګې يې له اوښکوسرې اوښتې وې زماپه ليدو دبرنډې په څنډه کښناست او ناڅاپي په ژړاشو وروسته چې په خبروراغی نوڅرګنده شوه چې دشپې په بمبارکې زمادمور، کاکااوشاوخواشپږ اوه کورونه له خاوروسره خاورې شوي دي په کې پټ وسله وال څه چې کومه چرګه اوسپی هم ژوندی نه دی پاتې يوازې زماکاکاخسراوکاکاناوې چې شپه يې په بل ځای کې وه ژوندي پاتې دي ددې خبرې په اورېدومې په زړه کې ددردڅړيکه راغله همغلته ضعف راباندې راغی اوبياپه ځان نه يم پوهېدلې.

***

ددې ورځې په مازديګر په رسنيوکې دهلمندامنيتي ځواکونويوخوااوايتلافي ځواکونوبل خواپه وياړسره دکورنيواوبهرنيورسنيوله لارې خپلې برياوې اعلانولې چې په لښکرګاه کې يې دوسله والوطالبانودبريدونومخنيوی کړی دی په لسګونومخالفين يې وژلي اونيولي دي خوپه هغه شپه هېڅاته هم زماپه څېردګنونوردردمنوداوښکوډکوسترګواوډېروسلګيونه دوچوستونواوازونه رسېده . په اورکې هغه سوزېدل چې اورپرې بلېده ملکي خلک ديوه عشرپه ترڅ کې خاوروته وسپارل شول ،وسله وال وژل شوي کسان دځوورځولپاره دبهرنيوعکاسانولپاره ايښودل شوي وو چې حکومتي اوبهرني ځواکونه ورباندې خپله برياڼريوالوته څرګنده کړ ي خوهېڅاهم له دې نه وړاندې هغه هديرې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته سر ورښکاره نه کړچې زمامورجانه میوند ، لیلااوډېوه په کې دناڅرګندې ګناه په تورپه ابدي خوب
اوده وو نورنوزموږ په کورنۍ کې دومره ځوک نه ووپاتې چې زمادکورنۍ قبرونه له نوروبېل کړي په
هغه خودکتاروبیرغونوجوړول اوګلونوشیندل لاپه ځای پرېږده سلطان هم دسودایانوغونډې له درده
یوه خبره نه کوله یوه میاشت موله ډېره غمه یوازې دومره څه خوړل چې دنوروغمونودهرکلي لپاره
ورباندې ژوند ي پاتې شو اوخپل دردونه وژاړو خودازماینبت ورځې مولاپای ته نه وې رسېدلې کله
به مې له ځان سره شکرونه اېستل چې په داسې کورنۍ کې واده شوې یم چې ټوله لوستې وه که په یوه
بله کورنۍ کې وی نو حتمی به په بدشګون سره مشهوره وی ځکه دسلطان دوی دکور نۍ دبربادۍ پیل
دغه کورنۍ ته زماراتګ سره پیل شو خو بیاهم دغه ناورین په ټولو وو بلکې په هردرداوغم کې به هم
سلطان هڅه کوله چې ماخوشحاله وساتي
یوه میاشت وروسته راته سلطان ویل چې سبادوالي سره په یوه کاروان کې دکجکي
دبرېښنابنددکتلولپاره ځي ځکه چې ځینې بهرنیان غواړي چې دغه بندورغوي نوله نږدې څخه یې
ګوري مامنعه کړخوویل یې چې دانګلیسي دژباړن په توګه دوالي غوښتنه ده چې باید هلته ورسره
ولاړشم ګوندې وي دهغو ی مرستې ددغه بندرغولوته راجلب کړو اوپه هلمندیوڅه رڼاشي
سباورځ همداسې وشول ماسپېښین مې راډیونیولې وه سلطان مې بې وخته په زړه اورېده اوشګوفې
په انګړکې لوبې کولې په راډیوکې یوعاجل خبرراغی چې دوالي دموټرونوپه کارو ان دکجکي بندنه
دراستنېدوپه مهال دسړک دغاړې بم چاودلی سرراباندې وڅرخېد زړمې سلطان ته زنګ وواهه
خومبایل یې بند وو په خبرکې راغلي وو چې والي ته څه زیان نه دی رسېدلی خودولایت دمقام
یومشاوراودرې کارکو نکي چې په یوه موټرکې سپاره وو وژل شوي دي
مازدیګر مهال څرګنده شوه چې داټکه هم دیوې بې وزلې نجلۍ په سررالوېدلې وه
شاوخواګاونډیانودپولیسو په بدرګه دسلطان په وینو سوراوټپي بدن چې نورله پېژندګلوی وتلی وو
دولایت نه په تیاره کې راووړ ماپه دروازه کې ضعف وکړاوهغوی په مازدیګرکې زماسلطان خاورته
په وینولړندوسپاره په دې ځلورکونجه دنیاکې زمایوازینۍ پناکاه اوساتونکی له خدای (ج) نه
وروسته سلطان وو هغه هم په وینوسوررانه لاړاوځلورکلنه شګوفه یې دمینې دیا دګارپه ډول راته
پرېښوده زه نیمه شپه په خودراغلم په روغتون کې وم دولتي ډاکترانو اودوالي یوه استازې په
واروارډاډراکولو چې تشویش مه کوه یوه ډاکترراته ویل چې والي صیب دې پوښتنې ته راغلی وو
اوته بې هوشه وې ستادځارنې لپاره موږ ته سپارښتنې کړې دي هغوی ټولې خبرې اوډاډګیرنه بې
مفهومه وه یوازینۍ هیله مې داوه چې نورځان ووژنم هسې هم دتقدیرپه پانه زموږ په کورنۍ داجل
دوروستي غشي نښه زه یم خوبیابه مې شګوفه سترګوته ودرېده چې دیوې سپېڅلې مینې وروستي
ځلي ته ورته وه یوه غیبي اوازبه هره شپه راته ویل.
نه ښکلا !

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخدای دانړۍ ډېره ارته ده اوازمایښتونه مختلف دي باید دشګوفې لپاره ژوندوکړې په باید دهغې قاتله نه شي یوه شېبه وروسته به راته دژړا ،اوښکو اواوسېلو پرته بل هېڅ نه ووپاتې همدغه غیبي اوازڅوځله دځان وژنې له ناوړه پرېکړې نه رواګرځولم یوه څلورویشت یاوپنځه ویشت کلنه مېرمن چې دژوند دټولوستونزوپه وړاندې ټوله مقاومت شي هم کومه مانانه لري یوازې پردې حیرانه وم چې مرګ ولې رانه لارچپوي اوزه یې هېره کړې یم..

***

لښکرګاه راته دمینې اوژوند دتاټوبي په ځای کربلااوقتلګاه ښکارېده حکومت اونړیوالو دداډل وژنوپه غبرګون کې یوازې دپلټنوامرکاوه دولایت دمقام لخوامې ټولې مرستې اوپه اصطلاح زمادمحبوب سلطان خونبهاردکړه په لسمه ورځ د سلطان د بوډاکاکا اوکاکا ناوې سره دکډوالوپه یوه وړوکي کاروان کې دکابل په طرف روان شوو پرلپسې غمونوزمادکاکاخسر (دسلطان تره)ملاهم بې وخت کړوپه کړې وه اوپه تورو ښتانویې سپین زورورشوي وو چې بوډاښکارېده هغه مې په پلارحتی له مور نه هم ډېرګران وو اودانا ځاپي تغیرات هم په کې زمادپلاراوسلطان له مرګ نه وروسته راغلي وو اوترټولوزیات دخفګان وړداوه چې په اعصابوکې یې هم بدلون راروان وو کندهارموپه دې دهستوګنې لپاره غوره نه کړچې هلته هم بهرنیانودې ته ورته ګلان کرلي و و هره خواهلمندي مهاجرپه خېموکې بې وسه پراته وو ځکه نو خلکوکوښښ کاوه چې کابل ته لاړشي مور هم په یوبې منزله سفرروان شوو اودکابل لاره موونیوه

کابل ته په رارسېدومو همدغه سیمه داوسېدولپاره غوره کړه چې لومړۍ ځل تازه دیوې سوالګرې په جامه کې په کې ولیدمه څوشپې په همدې څلورلارې کې پراته وو یوې موسیسې راته خېمې اوڅه پلاستیکي لوښي راکړل خوژوندموله سوالګروهم بدترده دکابل پولیس اوبهرني سرتېري اوس هم وېره لري چې هسې نه تروریستان په دغه خېموکې پټ نه شي اودکابل امنیت تهدیدکړي خودلوږې اوګرمۍ په سبب یې زموږ دماشومانوژړاګانې کله هم غوږ وته نه رسېږي اوس چې ماښام په خېمه کې اوده شم شګوفه پرلپسې رانه پوښتنې کوي

مورجانې خپل کورته کله ځو؟

اغامې له ادیرې کله راځي ؟

اباولې ماته خبرې نه کوي ؟

داکوم ځای دی ؟

هواوس دکیسولپاره سوژې زیاتي دي خوزماسره کاغداوقلم نشته اوګوتې مې دقلم په ځای دبل څه غوښتنه کوي زمااوسلطان وړوکی کتابتون په لښکرګاه کې خورشو اوځان ته مووربانديې خواړه اخیستل

***

(c) ketabton.com: The Digital Library

داستان یو ځل بیا وژړولم په ذهن کې مې ډول ډول خیالونه روان وو ، ټوله نړۍ را باندې وڅرخېده او هر څه راته تت او تیاره ښکارېدل پاڼې مې ټولې کړې او یوې خواته مې وغورځولې ، شېبه وروسته دروازه ټک ټک شوه چې ورغلم پلوشه وه، ویل یې پلار دې غوا ړي ماهم اوښکې پاکې کړې پلار مې یوازې دومره وویل چې یوه سې وي دې جوړه کړه چې په د فتر کې په کار ده ما همداسې وکړل له کمپیوټر سره مې ځان مشغول کړ او سې وي مې جوړه کړه له هغې وروسته مې هر ورځ په حالت کې بدلون راته په دوه دریو ورځو کې به خامخا د ابراهیم بن ادهم د جومات خواته تلم او له ملا شمس الدین سره به مې پام په بله وو ، خو شېبه مې هم ښکلا له یاده نه وتله اوس نو ملا شمس الدین هم ددغه داستان په لوستلو پوره خواشینی وو او په وریادېدلو به یې امریکایانو او بهرنیانو ته په کنځلو خوله ورخلاصه کړه او ویل به یې چې د بدبختیو ټول سبب یې بهرنیان دي.

زه په هغه خېمو څو ځله وګرځېدم خو ښکلا او شګوفه مې ونه لیدل او نه مې هم له چانه د هغې پوښتنه کړې شوه په همدې کې رخصتي خلاصه شوه له یوې میاشتې نه زیاته موده تېره شوه یوه ورځ له ملاشمس الدین سره ناست وم چې خبره بیا په ښکلا پورې یاده شوه راته ویل یې چې نور بې ځایه فکرونه پرېږده تا له هغې سره خپله خواخوږي څرګنده کړه نور هغه خپل تقدیر ته پرېږده دهغې به قسمت کې به همدا وي خدای به یې ساتي خپل عادي ژوند پیل کړه کله چې له خبره واده وکړې هر څه به دې هېر شي.
د هغه دا خبره راباندې ښه ونه لګېده د لومړي ځل لپاره ورته غوصه شوم ملاصیب اخبره که یو عامي کړې وی څه خبره نه وه خو ستا غوندې کس سره دا خبرې بدې ښکاري چې داسې شوه نو بیا انساني خواخوږي او انسانیت څه شو تا نه دي اوریدلي چې

زړه یې مه بوله تور کاڼی د صحرا دی
په لیدو د زخمي زړه چې زخمي نه شي

ملاشمس الدین وخندل او زیاته یې کړه
سلطانه زما مطلب دا وو چې معلومه کړم هغه څومره درباندې کرانه ده نو چې داسې شوه نو یوازې یو ډول هغه ته نجات وکولی شې.
څه ډول؟
هغه داسې چې ښکلا د خپل ژوند ملګرې کړې او د هغه لپاره مرستندوی شې ستا له خبرو ښکاري چې هغه هم ښکلې ده هم ځوانه یوازې غربت او بې کسۍ دې حالت ته راوستې ظاهرا دا خبره را باندې ښه ونه لګېده خو چې سوچ مې وکړ له دې نه پرته زما سره همکاری بله لار نه وه ماسپښین دواړه له جوماته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ووتو دخیمو په خوا مو ورو ورو په سرک قدم وهلو او ددې کار په امکاناتو مو خبرې کولې ملاشمس الدین ویل چې په دې کې هیڅ عیب نه شته دثواب کار دی خو ستونزه دلته ده چې اوس دهغې درک نه شته یوازې دردونکې داستان یې درکړی او نوره پته یې نشته بله دا چې ستا د پلار راضي کول هم اسان نه دي هغه به دوخته ستا لپاره کومه بله نجلۍ د ژوند د ملګرې په توګه ټاکلې وي.

***

دیوې میاشتې په اوږدو کې بله کیسه دا شوې وه چې پلوشې ته هماغه پاڼې لاسته ورغلې وې او کله به چې زه په پوهنتون کې وم نو مور ته به مې یې ویلې او ټولو به ورته او ښکې تویولې یو ماښام چې کورته ورننوتم ګورم چې پاڼې د پلوشې په لاس کې دي او هغوی ته یې لولي زما په لیدو یې رنګونو بدلون وکړ خو ما هیڅ هم ورته ونه ویل ځان مې غلی کړ او اجازه مې ورکړه چې داستان ته ادامه ورکړي وروستۍ برخه یې چې لوستله نوماهم ورسره وژړل مور مې په سلګو کې راته ویل چې که دغه نجلۍ راپیدا کړې نو زه په کورکې ځای ورکوم اوبال لري د مور مهربانۍ زه نورهم ډاډه کړم باید ووایم چې ما د ملاشمس الدین خبره منلی وه او فیصله مې کړې وه چې له ښکلا سره په واده کولو نور هغه او وړوکې شګوفه له دغه بدمرغیو ژغورم خو په مخکې لا خنډونه وو اود پلار نه ویرېدم هغه ته معلومه وه چې په کلي کې د خپل تره د لور ښکلا سره مینه لرم ممکن نو زما واده به یې ددومره دوښمنۍ سره سره ورسره کړی وو ځکه هغه د مینې مخالف نه وو خو دیوې پردېسې نجلۍ سره په واده چې څوک ونه لري دهغه راضي کول راته ګران وو ښه مې وبلله چې لومړی خبره د مور سره شریکه کړم ما هم همداسې وکړل مور مې په لومړي غبرګون کې راته په غوصه شوه بد رد یې راته وویل خو وروسته یې چې زما پریشاني او خفګان ولیده په حالت کې یې یوڅه بدلون راغی راته ویې ویل چې دهمدې نجلۍ درک ولګوه زه یې یوځل ګورم که مې خوښه شوه بیابه کوښښ وکړم چې پلاردې راضي کړم دازمالپاره یوښه زېری اودبري پرلورلومړی ګام وو دراتلوونکې جمعې په ورځ مې خبره دجمعې له لمانځه وروسته ملاشمس الدین سره شریکه کړه هغه هم خوښ شو له لمانځه وروسته په ګډه دهغه خپموخواته ورغلو چې همدغه مهال په کې دغه کډوال اوسېدل له څوخپمواخواتېرشوو یوسپین ږیری په مخ راغی سلام موپرې واچوو اوبیاموځنګ ته کړملاشمس الدین ورته دښکلاځانګړتیاوې وویلې اودهغې پوښتنه یې ورڅخه وکړه سپین ږیری لږ فکروکړاوبیایې ځواب راکړ.

دګوربت اکانړوریادوی هغه پېژنم ډېره شریفه نجلۍ ده پخوایې ډېر درپه درژوند درلود اوس موسیسې ورته دوه درې کوټې جوړې کړې اوهلته وړاندې دخېموپه سرکې په یوه خېمه کې زموږ ماشومانو ته درس وایي فکرکوم تاسې هم موسیسې واله یاست مادهوځواب ورکړاودمننې په ویلودهماغه دوه دریوکوټوخواته چې له سمنټي بولوکوڅخه جوړوو ورغلو له وړاندې نه دماشومانواوازونه راتلل چې په لوړاوازېې سبق ویلوخوچې ورنږدې کېدودزړه درزامې زیاتېدله اجازه مووغوښته اوملاشمس الدین وروړاندې شو یوځل بیامې ترمړاوو ښولاندې دهغې په توروا وغټوحیاناکوسترګوسترګې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولګېدې ، ښکلاکتاب په لاس کې نيولی وو اوماشومانوته يې سبق ويلو دهغې په رنګ کې مې هم
پوره بدلون حس کړ دلېونی. په څېرله ملاشمس الدين وړاندې راتېره شوه او ماته يې سلام وکړ
نوريې په رپېدونکو شونډويوه خبره هم نه راتله يوازې دومره يې راته وويل پلاردې څنګه دی هغه
يو وخت ناروغ وو
ماهم ترې مننه وکړه اودصحت دعا مې ورکړ
ورته ومې ويل شاګردان دې څنګه دي ؟
ځواب يې راکړ
ښه دي له لوست سره ډېره مينه لري ته ګوره چې زموږ خواته بيخي راګوري هم نه خبره مې ورپرې کړه
اخېرتاغوندې ښوونکې لري ځکه خواوس.....
يو قدم شاته شوه اوپه ټيټ غږ يې وويل
هغه زما امانت دې څنګه کړ
زه لږ حيران شوم چې اخيردازماسره کوم امانت لري
ورته ومې ويل کوم امانت !؟
په شونډويې پيکه خنداوغوړېده
ولې هغه پاڼې درته يادوم ته هم لکه چې زماغوندې هېرجن شوی يې !
په زړه کې مې يوځل بيادردڅپه تېره شوه ورته ومې ويل
ښکلاوښه چې هغه مې رانه وړې زه نه وم خبرچې تاسې دلته ياست خوتابايدزه په دغه داستان دومره
نه وی ځورولی
هغه لږجدي شوه
خوتاويل چې غواړم ستادژوندپه اړه معلومات ترلاسه کړم همدادې غوښتل
پام مې شو چې ملاشمس الدين مې هم ترڅنګ ولاړدی اوديوه ماشوم نه ديني پوښتنې کوي اوموږ
هسې دتوقع خلاف په خبروکې دومره وړاندې تللي يو ورته ومې ويل
وښه دازماملګری ملاشمس الدين دی په ابراهيم بن ادهم جومات کې مامت لري
مخ يې نورهم په پړووني کې پټ کړ ځواب يې راکړ
هو پېژنم يې هروخت په لاسپيکرکې دهغه مسئلې اورم نام خدا شه اوخوږ ژغ لري ډېرنېک انسان دی
يوڅه غلې وه اوپه ورخطايي. يې زياته کړه
خوومونه ويل چې څنګه مودلته.......
مخکې له دې چې خپله خبره بشپړه کړي زه يې په خبره کې ورولوېدم
ملاصيب غواړي ستاله.....وښه له ګوربت اکاسره وګوري هغه چېرته دی لږجدي شوه زما خسريادوئ؟
داخل زمانه وړاندې ملاشمس الدين ځواب ورکړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

هوخورکۍ هغه چېرته دی ؟.
وړاندې يې يوې وړې خېمې ته ګوته ونيوه چې تېږ‌واوخښتويوه باره ورنه تاوو وه اوپه رنګارنګ جنډوپوښل شوې وه
په هغه خېمه کې دی خوارکۍ لژناروغ دی دازماشومه به درسره لاړه شي دټولګي خواته په منډه لاړه راته ځرګنده شوه چې لهجه يې اوس هغه پخوانۍ نه ده بياهلمندۍ شوې ده
بېرته زرراغله يوه وړه نجلۍ يې زموږ خواته راولېږله داهماغه ماشومه شګوفه وه چې ماپخواليدلې وه اواوس ډېره ډنګره شوې وه
له دواړوسره يې سترې مشي وکړل اوبياورپسې دخېمې په لورروان شوو ديوې وړې خېمې په مينځ کې دشلېدلې کټ ترڅنګ يوبوډاسړی پروت وو اوزګېروي يې کول په بل کونج کې څولوښي اوزړې برستنې ايښې وې شګوفه مخکې شوه اوپه بوډاسړي يې غږ کړ
باباملاصيب راغی تاسره يې کاردی
ګوربت اکاپه ځای په سختۍ راکښيناست اوزموږ خواته يې وکتل په يوه خالي ځای کې چې زړه خوپاکه سطرنجي په کې غوړېدلې وه کښيناستواوداوږدوخبروحال اواحوال پوښتلووروسته ملاشمس الدين خبره ورياده کړه ګوربت اکابې له دې چې څه ووايي دهغه لاس يې پوزې ته اوچت کړښکل يې کړاوزياته يې کړه
مولوي صيب ته دخيرپرښته يې داخوبه دې په مالوی احسان کړی وي زماهسې هم په دې نړۍ کې وروستۍ شپې اوورځې دي ښکلالورمې بله پناه نه لري زه يې ګورم چې له همدې غمه هره ورځ اوشپه ترسهارپټې اوښکې تويوي هغه ماته وايي چې ستاناورغۍ اوزهيرحالت ته ژاړم خوزه پوهېږ م ماهم ځواني تېره کړې دهغه سره له دې نه زيات هم دخپل عز ت وېره ده زه پوهېږ م چې ښکلالورمې له مانه هم زيات له خپلې لورشګوفې اوعزت سره مينه لري يوه ځوانه پښتنه بايدهمداسې وېره ولري بيادې غوندې چې بې له خدايه اومابله سرپناه نه لري هغه زمادوراره کونډه ده خوماته له لورکمه نه ښکاري زمادکورنۍ دټولوغړوبېلتون نورزماملادتل لپاره ماته کړې ده که نن وي که سبازه به په دې خاوره خپله آب دانه ختمه کړم او....
لږدمه شوبيايې خبروته دوام ورکړ
دژوندستونزو نورزماپوښتۍ ماتې کړې دي يوچاچې ټول عمرپه خانۍ کې تېرکړی وي اوپه دسترخوان يې دچم فقيران اوملنګان هروخت راټول شوي وي نوداوسنی سوالګرژوندورته بې اجله مرګ دی...
زه اوس دځان له پاره نه يوازې دشکلالپاره انديښنې کوم چې ديوې ځوانې اوبې سرپناه سياسرې اينده به څنګه کېږي ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه کونډه ده خوځوانه نجلۍ ده .....په سترګوکې یې اوښکې راډنډ شوې اوله څه ځنډوروسته یې بیاخبروته دوام ورکړ
زه نورهغه ... هغه ستاپه زولۍ کې دراچوم ملاشمس الدینه ! ماستادفیض اوبرکت خبرې پخواهم اورېدلي وې زه خبرېدم چې ځوځله دې په جومات کې زموږ سره دمرستې غږ اوچت کړی دی
یوځل بیاغلی شو بیایې زماخواته راوکتل اوسترګې یې راغونډې کړې
بچیه ته کټ مټ زماورار ه سلطان ته ورته یې لکه چې خدای تالا(تعالی) مې سوالونه قبول کړل تاپه مالوی احسان وکړښکلابه ستاکورودانه نه بلکې ستاوینځه اوغلامه به وي هغه ډېره درد بدلې ته یې خوشحاله وساته هغې له دې پخواهم څوځله په خبروکې ستاپه اړه ماته څه ویلي وو خوزه نه پوهېدم چې هغه ته یې
داهغه شېبې وې چې زموږ ددریوواړوله سترګونه ددرد، خوښۍ ایشاراومینې اوښکې راماتې وې اوشګوفې حیران حیران موږ ته کتل دهغې څېره کټ مټ خپلې مورته ورته وه اوان له دې ماشومتوبه یې په څېره کې هلمندۍ غرنۍ ښکلاپه څپووه

***

په همدې جریان کې یوه بله میاشت هم تېره شوه مورمې یوه ورځ له پلوشې سره هغلته ورغلته ورغله له ښکلاسره یې په خبرې کړې وې کله چې راغله نودهغې دښایست اومظلومیت داستانونه یې بیانول پوره ورڅخه متاثره وه هڅه مې داوه چې پلارمې راضي کړي اوښکلاخپل کورته راولي پلارته مې یې داهم ویلي وو چې سلطان زو ی مې بې له دغې نجلۍ دبل چاسره واده نه کوي داخبره که هرچاته وکړې چې یو دلوړوزده کړوخاوند ځوان دې دیوې همداسې سیالې خوکونډې سره دژوند شریکولوته غاړه کېږدي ورته عجیبه ښکاري خودلته دمینې اوانسانیت یوه ګډه جذبه اوپاکه تلوسه موجوده وه چې له انساني همدردۍ پیداشوه په مینه وپالل شوه اوملاشمس الدین دبري تردرشله ورسوله له ښکلاسره تریوځل لیدووروسته مې پلارهم له هغې نه اغېزمن شو ظاهرا یې بیاهم په پخوانوښکنځلوولمانځلم اوپیغورونه یې راکړل نیمګړتیایې یوازې بې وزلي اوبې کوري و ه خو زه اوس دې ټولوته تسلیم وم اوخپله پرېکړه مې کړې وه چې ښکلابه ببرته دخوښیوپه باغ اوبڼ ورګډوم پلارمې په نه زړه غاړه کېښوده په کومه ورځ چې ښکلازماپه نوم شوه له هغې نه دوه ورځې وروسته ګوربت اکاله نړۍ نه سترګې پټې کړې اودژوند پېټۍ یې له اوږوکوزکړ دهغه جنازه ملاشمس الدین وکړه
زه چې کله خېمې ته ورغلم ګنې ښځې راغونډې وې ښکلامې ولیده چې له مننې په ډکوسترګویې زماخواته راوکتل اوپه شونډویې له هیلوډکه موسکاخوره شوه په راتلونکې اونۍ کې زموږ واده ترسره شوملاشمس الدین زمااوښکلانکاح وتړله واده زموږ په کورکې ترسره شو دومره ګڼه ګونه نه وه نږدې دوستان موټول رابللي وو دغه محفل وړوکی ووخوخنداپه کې ښه پرېمانه وه دوستانوبه یوبل ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

له تیوکې ترغوږ ورتېرو له چې سلطاني په ایروکې لال وموند ه په لومړي ځل مې حس کړه چې پلار مې هم په دغه پرېکړه ډېر خوشحاله دی او دغه کار زما ایثار گڼي
یوه ورځ په خپله کوټه کې ناست وم ښکلا راته وویل
سلطانه !
ته کټ مټ هماغسې یې زه فکر کوم چې هغه بېرته راژوندی شوی دی او ستا په جامه کې زما تر څنگ ناست دی ما چې لومړی ځل ولیدې نو فکر مې وکړ چې د هغه روح زما پوښتنې ته راغلی ما وخندل په مخ مې یوه وړه څپېړه ورکړه.
او ته هم زما د کلي ښکلا ته ورته یې چې زه په پرې مین وم دا تصادف بې څه نه نه دی چې تا ته یې یو ځل بیا سلطان او ماته یې ښکلا پیدا کړه دا وړو وخندل چې په دې کې زموږ د کوټې ورخلاص شو شگوفه په منډه راغله زما غېږې ته یې په خندا ځان راگزار کړ
پلار جانه !پلار جانه ! میوند او به راشیندي

جلال اباد ښار
۵\۸\۱۳۸۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

دليکوال چاپ شوي اثار

۱-سانده (شعري ټولګه)
۲- دژوند لوبه(ناول) ژباړه
۳-تلپاتې درد (ادبي ټوټې)
۴-ښکلا(ناول)
۵-وروستی فصل(لنډې کيسې)
۶-ګوره چې هېرمې نه کړې (تذکره)
۷-بې وطنه(لنډې کيسې)
۸-مونوګراف ليکنه

ناچاپ
۱-په نړيوالو ادبياتو کې دټاګورونډه (څېړنه)
۲-بنديوان (ناول)
۳-تبعيد (د سيد جمال الدين افغان له افکارو جوړد استان)ژباړه

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library